

MOHÁCSI HÍRLAP

KÉTHETI KÖZÉLETI ÚJSÁG

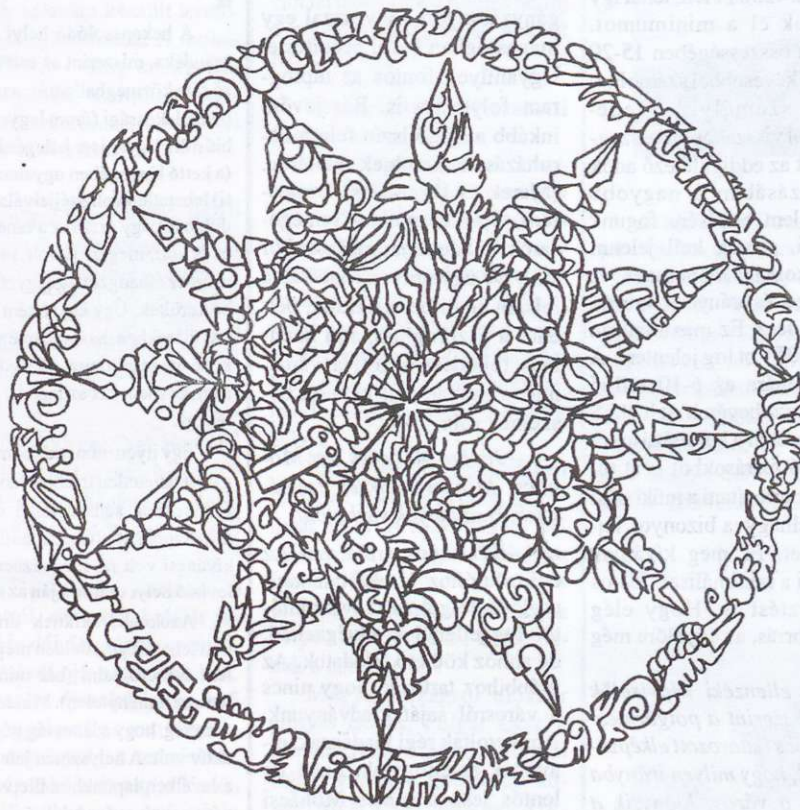
Szerkesztőség: Mohács, Bakács u. 1.

Ára 26,- Ft

Szerkesztőségi telefon: 711/ 11-01

Elmélyedve a karácsonyjé szent titkában, elfogódva hajtjuk meg fejünket. Ennyi jószágra érdemtelenek vagyunk. A megtestesülés nagy csodájának ui. csak egyetlen magyarázata lehet: a szeretet. A szeretet és könyörület hozta le közénk az Isten Fiát, hogy keserves kínszenvedésével és kereszthalálával jobbra fordítsa örök sorsunkat. Milyen megindító Szent János szava: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát odaadta érte.” (Jn. 3.16)

A láthatatlan Isten karácsony éjjelén látható lett. Közénk jött, hogy megismerjük. Számunkra most már nem a Nagy Ismeretlen az Isten, a Nagy Idegen, hanem az Ismerős, a Jóbarát. Mi most már látjuk, tudjuk, milyen. A világ Jézus által ismerte fel, hogy milyen az Isten. Nemcsak Hatalom, Erő, Igazság, Hűvös Fenség, hanem Szelídség, Jószág, Irgalom. Karácsony éjjelen tudta meg a világ a legszébbet az Istenről, azt, hogy Isten a Szeretet.

Grain András: Dérkristály

A tartalomból:

Közmeghallgatás (2. old.)

Az SZDSZ Mohácson (4. old.)

Garat Kft (5. old.)

Kossuth emlékezete (7. old.)

Mese habbal (8. old.)

Mohácsi emberek: Márton László (9. old.)

A Mohácsi Hírlap szerkesztősége, minden munkatársa és a laptulajdonos békés, örömteli karácsonyt és eredményekben gazdag, boldog újesztendőt kíván minden olvasójának!

Féldőben az önkormányzat

Sorozat záró interjú Kuti István polgármesterrel

– Polgármester Úr, kérem foglalja össze az elmúlt 2 év legfontosabb eredményeit. Miben fejlődött a város? Miben nem sikerült előre lépni?

– A város fejlődését nemcsak az épületeiben, a tisztaságában, a munkahelyek számában lehet és kell mérni, hanem sokkal több tényezőt együtt kell figyelembe venni. Külön-külön nézve elmondhatjuk, hogy például sikerült néhány lépést megtenni az épített környezet vonatkozásában. Akik ezt a fejlődést keveslik, azoknak lehet, hogy igazuk van, de a feltételrendszer ismeretének hiányában egyesek könnyen tesznek megalapozatlan kritikai megjegyzéseket. Emlékeztetnem kell a 91-es első költségvetésünkre, melynek feladatrendszere egy megkezdett beruházási sorozat befejező szakaszát tartalmazta. Volt 60 millió forint körüli fejlesztési eszközünk, abból 30-35 milliót egy korábban elindított beruházás befejezéséért kellett felhasználnunk, ezek 2-3 millió megkezdett felújítások voltak például. Tehát ezek miatt nem nagyobb, látványosabb beruházásokra került felhasználásra az első időszakban a pénz. Talán nagyobb fákba is belevághattuk volna a fejszénket pályázatok segítségével, nagyobb kockázatot vállalva. Én a felelőtlen kockázatosnak azonban mindig ellensége voltam. Egy kepec a vásárban kockázthat, veszít vagy nyer – ennyi. Egy várossal ezt nem lehet

megtenni. Az ilyen lépések eldöntésekor én csak a szakemberekre hagyatkozhatom, házard tanácsokat nem fogadhatok el, a kibicnek semmi sem drága.

– Közelítsük meg más oldalról, a humán szféra felől a fejlődést, nézzük a város társadalmát, közéletét, a szociális állapotokat, – az emberi oldalt.

– Óriási gondot látok, s ez nem mai keletű, ezt érzékelttem 88-89-ben is. Minden város, így Mohács életében is meghatározó tényező a város értelmiségének összefogottsága és szándéka. Ugyanis elvárható a város értelmiségétől, hogy szakmai ismeretei, képzettségi szintje, a diplomája alapján esszenciálja a polgárok véleményét, azokból következtetéseket vonjon le. Szerepe funkcionálisan az, hogy tevőlegesen vegyen részt a városérdekű döntésekben, a döntésselőkészítésben. Nagyon fontos feladata az értelmiségnek az értékelés. A feladatok megvalósításának hogyanja, mikéntje. Ez nemcsak városatyai, vezetői felelősség. S ez így volt a történelem során mindig. Mohács is akkor kezdett fejlődni a múlt század derekán, amikor kialakult az értelmiség. Most sajnos, a mai értelmiség nem tölti be ezeket a funkcióit. A mai értelmiség átnyergelt – talán a politikai változások sodrában – politikussá. Azonban a politikusok száma korlátozott. Attól, hogy Magyarországon nem 18 ezer, hanem 3,5 millió ember politizál, a politikusok száma nem nő

vekszik, legfeljebb a kritikuskóké.

– Elégé elterjedt, már-már általánosítható vélemény, hogy konkrétan a mohácsi képviselőtestület nem vonja be az értelmiséget és nem igényli az értelmiség beleszólását, véleményét a döntések előkészítésében. Ezt tükrözi a képviselőknek az a döntése is, hogy nem ad át semmilyen hatáskört a szakszervezeteknek, amelyekben vannak ún. külsős értelmiségiek.

– Pontosan ez a gondom. Az értelmiség helyett, hogy városi érdekeket képviselne, javaslatokat tenne, a javaslatokat feldolgozva értelmezné a felada-

tokat, elkezd politizálni, kritizálni. És innen ered, hogy a szakszervezetek nem működnek, hogy a bizottságok véleményét a testület figyelmen kívül hagyja, hogy ezek miatt nem látunk megfelelő eredményeket. Azért ezek a tendenciák hálaistennek nem képesek akadályozni, hogy például a városnak kiemelkedően magas színvonalú a kulturális élete.

– Azonban ez csak egy sze-

lete az értelmiség feladatának, szerepének. A konkrét városfejlesztési döntésekbe, a gazdasági szférába nem vonják be az értelmiséget, nem érzékelhető a jelenlétük.

– Sajnos nem. Ez azonban nem a rendszerváltáshoz köthető. Én az elidegenedés problémáját látom, amely korábról eredeztethető.

– Elismerve, hogy már az előző rendszerben is küszködni kellett ezekkel a problémákkal, mégis azt gondolom, hogy a rendszerváltás egyfajta lehetőséget adott a polgárok, az értelmiségiek bevonására a város-politikai döntésekbe. Sajnos ez

kétoldalúan nem működik: egyrésztől van a közöny, az apátia, másrésztől a vezetés, az önkormányzat nem igényli ténylegesen a beleszólást, a véleményt. És bizony a kritika is lehet jogos vélemény, értékelés.

– Egyértelmű. Ezt maximálisan tudomásul kell vennünk, sőt igényelnünk kéne. Ennek működnie kellene a kölcsönös találkozással járó fórumokon (képviselői fogadóóra, közmeghallgatás) amelyeken ezekhez az információkhoz hozzá kellene jutnunk. Sajnos ez az információ hiányzik általában. Kivételt képeznek azok a városrészek, amelyek képviselőjének aktivitása a lakosságot is fokozott cselekvési kedvre ösztönzi. Ezeket, ha ott vagyok, hallatlanul értékes információkhoz jutok, ami nagymértékben segíti a munkánkat. Az előtűnk álló időszak nagy feladata, mind a képviselőtestület, mind a hivatalvezetés részéről ennek az állapotnak a megváltoztatása, az emberek felrázása.

– Polgármester Úr, a mohácsi önkormányzat elmúlt két éve nem volt mentes a nehézségektől sem. Idén tavasszal válsághelyzet állt elő, önt lemondásra szólította fel a képviselőtestület egy része. Hogyan élte meg ezt a szituációt, mit fogadott el az önt ért kritikák közül, min változtatott?

– Életem egyik legnehezebb pillanata volt. Én mindig arra törekedtem, hogy vállalt feladataimat teljesítsem. Nem éreztem sem az adott időpontban, sem korábban, hogy ka-

tasztrófiális lenne a helyzet, amin nem lehet változtatni. Mint ahogy azóta folyamatosan próbálunk javítani az előterjesztések színvonalán, a döntéskényszeres helyzetek elkerülésén stb. Ezeknek a problémáknak a megoldása rajtunk kívülálló feltételeken is múlik, ami tőlünk függ, azon legjobb szándékunk szerint igyekszünk változtatni.

– Több képviselő szerint elaprózta az idejét, energiáját. Túl sok mindent vállalt fel, túl sok szál fut össze az ön kezében, s így nem is csoda, hogy nem tudja maradéktalanul teljesíteni kötelezettségeit. Miért nem osztja meg jobban a munkát, például az alpolgármesterrel?

– Valóban többször elhangzott ez a megfogalmazás, de sohasem konkrétan. Mondjanak konkrét eseteket, amiben elapróztam magam, miben vállaltam túl sokat, milyen feladatot nem adtam át, amit kellett volna! Talán a fogadónap? Mert abszolút kritika ért, hogy mindig tele a folyosó. Nekem szerdánként kötelességem fogadni mindenkit, megkülönböztetés nélkül. Vagy az ígéretések, hittegetések? Ez komolytalan! Ugyanis azok, akik ezt állítják, soha nincsenek itt!

Sajnos a lakosság elég jelentős része nem ismeri eléggé, hogy kihez, hova kell fordulnia ügyei intézésében, így sokan nálam vélik megtalálni a számításukat.

(folytatás a 2. oldalon)

Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek — Hírek

Nem alakult meg a szőlőhegyi vagyonszármazékos és közbiztonsági polgári csoport. December 10-én este hiába várta Scheidt Ferenc önkormányzati képviselő, hogy Mohács polgárai szőlőhegyi és üdülőterületi prészázai, hétfői házaik, nyaralók védelme érdekében összefogva létrehozzák önszerveződő csoportjukat. A művelődési házban tartott megbeszélésen a hivatalból megjelent polgármesteren, két testülettagon, a rendőrség képviselőjén és a 3 mezőőrön kívül mindösszesen 1 lakos jelent meg. A karácsonyi és újévi ünnepek után feltehetően – az előző évek

gyakorlatának megfelelően – 50-100 körüli betörés bejelentésével számolhat a rendőrség.

– dr. Wekler Ferenc országgyűlési képviselő tájékoztatta Mohács és térsége mintegy 85 polgármesterét december 10-én, a Városháza dísztermében a jövő évi költségvetés önkormányzatokat érintő kedvezőtlen kilátásairól. Várhatóan a jövő évi támogatások csak a megkezdett beruházások befejezésére lesznek elegendők, újak elkezdésére nemigen lesz forrás, talán az önkormányzati törvényben rögzített „vizes” beruházásokat kivéve.

Új élelmiszerbolt a piacon

December 8-tól a vásárlókörzség örömeire új boltot nyitott T. Nagy Gáborné. Az üzletben az általános élelmiszeripari termékek mellett az egészséges táplálkozást szolgáló, diabeti-

kus – cukorbeteg – lisztérzékenyek számára készült termékek is megtalálhatók. A mohácsi ÁFÉSZ – eddig üresen álló helyiségében, szombat-vasárnap nyitvatartással, szeretettel várja a vásárlókat.

Tud-e Ön segíteni abban, hogy a mohácsi Széchenyi István Általános Iskola tanulói korszerű számítógéppark segítségével szerezhessék meg azt a tudást, amely ma már nélkülözhetetlen?

Ha igen, akkor támogassa a „SZÁZÉVES ISKOLÁNKÉRT” alapítványt, melynek számlaszáma: 247-10472-4341 Budapest Bank, Mohács.

Érdeklődés esetén (telefon: 711/28-02) csekkel postai úton is kiküldünk. Az alapítvány jogosult arra, hogy a befizetésekről adóalapcsökkentő kedvezmény igénybeviteléhez (magánszemélyeknek és gazdálkodóknak is) igazolást ad.

Vigyázzuk meg a decemberi időt, mert az öregek regulája ezt tartja róla. Midőn karácsony hava zöld, húsvét napján havas a föld. Karácsony éjszakáján ha esik földre hó, ez reménységet ad, hogy léssen minden jó. Első napján a nap ha fénylik, a drágaságot remélik. Karácsony éjszakáján ha keletről fúj a szél, marhák dögtét, ha

nyugatról, emberek halálát jelent. Ha délről, sok betegséget, ha északra, jó esztendőt hoz. Szilveszter éjszakáján ha eső esik, reggel pedig a nap fénylik, nincs reménység a természetben; de ha éjszakája és napja léssen egyenlő, akkor azt mondhatjuk: Szilveszter végezte jól nekünk az időt, várhatunk ezután boldog esztendőt.

Katalin nap

A Kölkedi Polgári Olvasókörön belül működő egyedülálló klubjában szerény kerekék között november 20-án ünnepezték e népszerű névnapot. A klubtagok kéthetenként pénteken találkoznak, hogy gondjukat, bánatukat, magányosságukat elfeledjék, közösen szórakozzanak. Itt, a klubban jól érzik magukat, habár még kevesen vannak – tízen-tizenketten –, de Mohácsról is jöttek már egyedülállók és a kölkediek is már vizontlátogatták őket. Idő-

sek, középkorúak egyaránt tagjai a klubnak. Nagy lelkesedéssel készülődtek: sütittek, virágra pénzt gyűjtöttek, ital vásároltak és a készülődésnek megvolt az eredménye, mert a hangulat kitűnő volt, még táncoltak is! A Katalinoknak jólesett a figyelmesség és mindenki igazán jól szórakozott. Ha két hét múlva ismét találkoznak, lesz beszédtemájuk, hisz feleleveníthetik az előző klubnapit mulatságot. További kellemes együtt töltött estét kívánunk nekik!

Anyakönyv

Születtek: Lenner Zsombor Imre, Kálcsics Zoltán, Bartos Patricia Fanni, Szabó Roland, Schnell Martin Ádám, Horváth Noémi, Varga Gyula, Barát Erik.

Meghaltak: Ritza Mátyné Schaffer Éva, Hergert Ferencné Hauck Katalin, Szauer Vincéné Treitz Margit, Ferenczi István, Werner Jánosné Jung Katalin, Illés Ambrus, Vigili Antal.

Házasságot kötöttek: Zorn Renáta és Muzsik János, Szajkó Mária és Belanka Károly.

Menedzser klubból – egyesület

December 4-én, a mohácsi Halászcserdében 21 alapítótag jelenlétében az idei évben életre hívott **Ibusz Menedzser Klub** hivatalosan jogi személylé – egyesület – alakult. A jelenlévő vállalkozók, bankszakemberek, az önkormányzat jegyzője elfogadták az alapszabályt és az egyesület nevét. A **Mohácsi Vállalkozók Egyesülete** célkitűzései között a folyamatos kapcsolattartás, az információ-áramlás elősegítése, a vállalkozók érdekérvényesítése és védelme, önálló gazdasági tevé-

kenység szerepel többek között. Az egyesület 5 tagú elnökséget és 3 tagú felügyelő bizottságot választott. Az egyesület elnökévé Somogyi Csabát, az **Ibusz Bank** helyi fiókvezetőjét, a felügyelőbizottság élére Bártfai István vállalkozót, tervező-építész memőközt választották. Az egyesület titkára Porvai József, a Széchenyi István Ált. Iskola igazgatója lett. Az egyesületnek természetes és jogi személyek lehetnek tagjai, várják a csatlakozni kívánókat.

A Szélső és a Mező utca között mozgáskorlátozott fiatal ember elvesztette a pénztárcáját, teljes havi fizetésével. Kérjük a becsületes megtalálót, hogy adja le a Városgazdálkodási Vállalat portáján, jutalom ellenében.

Az Újbarázda TSZ vagyonszármazékos és újjáalakuló közgyűlése

December 1-én és 2-án tartotta vagyonszármazékos közgyűlést az Újbarázda Termelőszövetkezet. 17 személy nyújtotta be kiválási és vagyonszármazékos szándékát, ebből 12 fővel sikerült megállapodásra jutni, 5-tel nem. Ők bírósági úton próbálják majd megoldani, megoldani problémáikat. Ezen a közgyűlésen egyben újjá is alakult a Termelőszövetkezet, mely ezentúl **Újbarázda Vagyonszármazékos és Szolgáltató Szövetkezet** névre hallgat. Ezzel együtt tevékenységi köre is megváltozik: csakis vagyonszármazékos funkciót lát majd el; a termelés pedig a magánszemélyekből alakult Kft-ben folyik.

Sümei Eszter a Pavarotti énekverseny győztese

A gyönyörű drámai szoprán-hangú énekesnő nemrégén tért haza Philadelphiából. A nemzetközi Pavarotti verseny a legrangosabb és legnehezebb énekversenyek egyike, először 1980-ban rendezték meg a világhírű tenor és a Philadelphai Operaház kezdeményezésére, majd utána minden negyedik évben.

Ezen a világon minden tájáról indulnak fiatal énekesek, a korhatár 35 év. A zsűri elnöke természetesen a magas C királya, Luciano Pavarotti. A győztesek jutalma a szokásos pénzdíjak helyett egészen más, felléphetnek a „mesterral”.

Magyarországról először Gulyás Dénes, Polgár László, később Temesi M. és Komlói Ildikó voltak a győztesek között. Most 1500 indulóból 118-an jutottak a döntőbe és 37-en nyerték el a „vonereknek” járó jutalmat, a Pavarottival való fellépést. Ebben az évben Mohács város szülötte, Sümei Eszter is elnyerte ezt a jutalmat, szeretünk volna közelebből is bemutatni őt olvasóinknak, sajnos elfoglaltsága miatt csak távirat érkezett helyete.

Mivel szülei és testvérei Mohácsra élnek, legközelebb a karácsonyi ünnepekre jön haza, így lapunk későbbi számában közöljük a vele készült interjút.

Felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy dec. 25-én de. 10 órakor fellép a Református templomban.

Karácsonyra

Gyermekek karácsonyi műsora lesz december 24-én, 16³⁰-kor a Fogadalmi Templomban.

Bensheimi hírek Húsz éve polgármester: Georg Stolle

A CDU bensheimi szervezete december 1-jén fogadást adott abból az alkalomból, hogy Georg Stolle urat 20 éve választották meg polgármesternek. A Bürgerhausban, a Polgárok Házában 600 vendég ünnepelt, az egyesületek, az intézmények, a hatóságok, a hivatalok, az egyházak és a gazdasági élet képviselői.

A polgármester érdemeit a CDU helyi szervezetének elnöke és a tartományi elnök is méltatta, továbbá a frakcióvezető. Elmondták, hogy az évforduló jó alkalom arra, hogy a párt büszke lehessen „a közös munka gyümölcseire”. Nyomatékkal szövegezték arról, hogy nagy részt Stolle úrnak köszönhető, hogy a párt azóta is tartja abszolút többségét a városi tanács-

Mohácsi Duna-híd konferencia

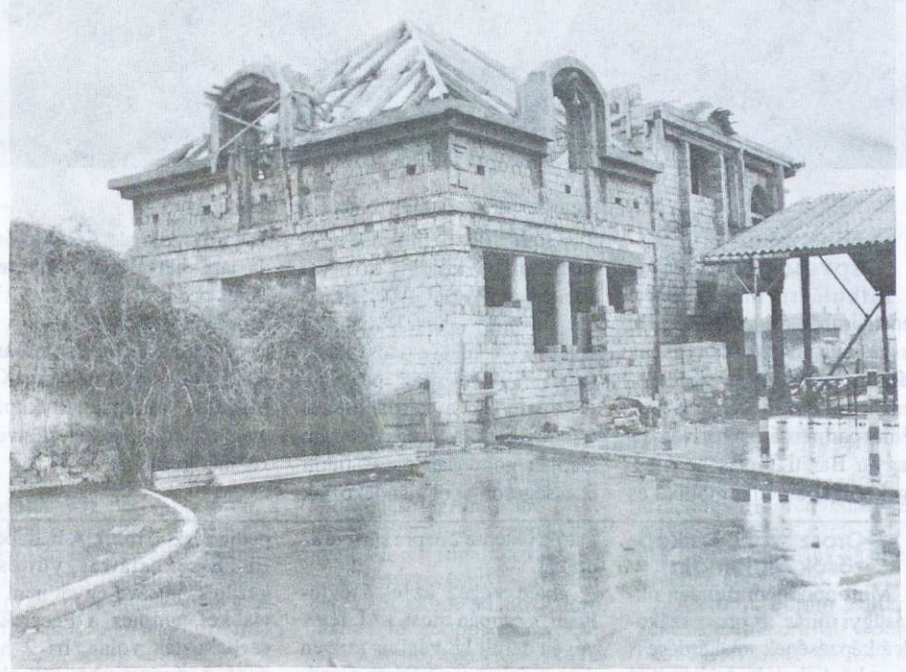

A tervezett hídfők megtekintése Fotó: Schindl

A Mohácsi Duna-híd Alapítvány kuratóriuma december 11-én konferenciára invitálta Baranya és Bács-kiskun megyék országgyűlési képviselőit, szakminisztériumi illetékeseket, üzletembereket, megyei közgyűlés elnököket. Nem titkolt szándékuk az volt, hogy hően áhított céljuk eléréséhez lobbiz szervezzenek. Azonban

csalódást okozott a megjelentek csekély száma és a gyakorlati, helyszíni tájékozódással járó szemle iránti érdektelenség. A jelentős csúszással kezdődő eszmecsere Kuti István polgármester köszöntője után Májer Árpád kuratóriumi elnök és dr. Kerna István alapítványtevő ismertette az alapítvány eddigi eredményeit, és program-

ját. Az ezt követő párbeszéd azonban a kedvezőtlen előjelek ellenére reménnyel kecsegtető volt. A szóbeli program után a leendő hídfők (szigeti és mohácsi) megtekintésén csupán Suzuki úr és két magyar üzletember vett részt. A konferencia lényeges eredményeiről lapunk következő számában adunk tájékoztatást.

Fotó: Schindl

Építkezés a piacon

A piaci csarnok déli „frontvonalán” egy szép, impozáns építmény építésének lehetünk tanúi. Az épület tulajdonosa Szabó László pékmester, jelenleg a Szegeci Pékség helyiségét bérlő, itt készíti pékáruit. A saját kertterületén kialakított építkezéssel megvalósulhat magán

péküzeme, valamint a lakosság igényeit korszerű kultúrált körülmények között kielégítő üzlethelyisége is lesz. A tervek az Archilinea Építkezési Irodában készültek, a kivitelező Czinege István.

Szabó László és felesége szinte éjjel-nappal megfeszített munkatempóban dolgoznak, az

anyagi nehézségek azonban hátráltatják az építkezést. Jelenleg a tetőszerkezeten dolgoznak, remélhetőleg decemberben sikerül a cserepezést befejezni. A pékség megnyitását januárra tervezik.

Kívánunk sok sikert az üzlet megnyitáshoz és eredményes működéséhez!

ban. Pedig rég volt, hogy először választották polgármesternek; az ünnepi műsorban közreműködő kórus tagjai, az AK Gimnázium tanulói még nem is éltek akkor: 1972. december 1-jén.

Stolle úr köszönetet mondott a megtiszteltetésért, és a bensheimi sajtó szerint szavai szerénységének megnyilvánulásai voltak. Először is munkatársainak a város érdekében végzett munkáját dicsérte, első helyen említve a korábbi első tanácsost, az SPD-s Karl Pfeiffert. Említette továbbá családját, főleg felesége segítségét, és köszönetet mondott a város polgárainak, hogy 20 éve megtisztelik bizalmukkal.

Stolle úr a sorsa, életútja és az aktuális események közötti párhuzamra is felhívta a jelenlévők figyelmét, hiszen 1949-ben a keleti területekről mene-

külők gyermekeként érkezett Bensheimba, abba a városba, amelyet akkoriban saját bajainak sokasága sújtott, és amely egyáltalán nem örült az őt is elérő menekültáradatnak, de amely végül is befogadta, amelynek fia lett az idők múltával, s amely legnagyobb közjogi méltóságába emelte az egykori kisemmizett menekültgyereket.

Reder Anna előadása

Reder Anna, a Kisfaludy Gimnázium tanára, aki egyéves tanulmányúton tartózkodik Németországban, a bensheimi népfőiskolán előadást tartott a magyar oktatásügyről, az iskola-rendszerrel, illetve átalakításának problémáiról. Az előadás sikerét jelzi, hogy mindkét bensheimi újság nagy terjedelemben foglalkozott vele.

Közös gyűjtés

A legszörnyűbb dolog Európában jelenleg az egykori Jugoszlávia civil lakosságának szenvedése. Ez a felismerés készítette arra a bensheimi Schilling-cég dolgozóit arra, hogy az emberiségtől vezérelve gyűjtést végezzenek egy mentőkocsi megvételére. A tetőfedő és állványépítő cég 120 dolgozójából 25 származik az egykori Jugoszláviából, akik nemzetiségi hovatartozástól függetlenül, azaz szerbek, horvátok és bosnyákok együtt, szintén adakoztak.

A különböző készülékekkel jól felszerelt és igen sok gyógyszerrel megpakolt mentőkocsi Tuzlába kerül, ahol egy muzulmán orvosra bízzák, hogy segítsen muzulmánokon, szerbekben és horvátokon egyaránt.

Kolbach F.

Rendezett partszakasz, lejáró, csónakház

Az egy éve alakult Mohácsi Szabadidő SE december 4-én, a Művelődési Házban tartotta meg éves közgyűlését.

Megtárgyalták az idei évben végzett munkát, valamint az 1993-as esztendőben rájuk váró feladatokat.

1992-ben elkészült a gyaloglejáró, a dunai kikötő lépcsősora, a csónakház alapjának földmunkái és az alapozás nagy része, a terület teljes rendezése és az erdőterület kitisztítása. 3000 négyzetméter területet tettek rendbe a Dunapart szőlőhegyi részén.

Tavasszal kezdik meg a csónakház felépítését, amelyhez már idén beszerezték a szükséges anyagok 80%-át. Az

egyesület által elvégzett munka, valamint az építkezéshez beszerzett anyagok együttes értéke mintegy 2 millió forint. A téli időszakban legyártatják a hiányzó ablakokat és vasajtókat, tervezési, szervezési és pénzügyi előkészítő tevékenységet folytatnak, elvégzik alapszabályzatuk kiegészítését és pályázatot készítenek.

A tagság jelenleg 36 fő, ezt a létszámot 40 főre kívánják kiegészíteni új jelentkezőkből. A tagok családokat képviselnek, így a Szabadidő SE mintegy 100-150 személy részére biztosít részvételt az egyesületi életben, és sportolási lehetőséget. A tagok többsége szőlőhegyi ingatlanal rendelkező mohácsi

állampolgár, de van pécsi, komlói, pesti sőt külföldi tagjuk is. Váradi Gyula egyesületi elnök szerint, ha a tagság továbbra is ilyen aktívan vesz részt a gyakorlati teendőkben és biztosítja az anyagi feltételeket is, mint ebben az évben, akkor 1993-ban befejezhetik a kikötő és a csónakház építését, a további tereprendezési és parkosítási munkákat, s talán más újabb lehetőségekre is lesz kilátás. Az egyesület vezetősége ezekhez a célkitűzésekhez kérte a tagság és a pártoló szervek segítségét. A közgyűlés hangulata azt tükrözte, hogy a vezetés bizalmat élvez és számíthat a jövőben is a tagság támogatására.

KP

A helyi Baráti kör és az adományozók. Fotó: Schindl

Bensheimi partneregyesület ajándéka

Mikulásra megérkezett Bensheimből az ünnepek előtt lassan már hagyományosnak számító adomány a Mohács-Bensheim Baráti Kör részére. Német partnervárosunk Német-Magyar Baráti Társasága édeségekből, kozmetikumokból és

használt ruhaneműkből álló szállítmányt küldött mohácsi partneregyesületének. Franz Hermann és August Rössling, a német egyesület vezetőségének tagjai kellemes meglepetésben részesítették a város összes óvodáját is: a gyereklétszám alapján gondosan összeállított édességsomagot ajándékoztak

az apróságoknak. A Rókus óvoda játszódvarának felszereléséhez pedig újabb 1000 márkát adományoztak.

A Mohács-Bensheim Baráti Kör tagjai és gyermekeik a Köri Mikulás ünnepségen kapták meg az édességeket illetve a kozmetikumokat.

Orosz szakos átképzésök diplomája

Mint majdnem minden oktatási ügyi újítás, az orosz szakosok átképzésének sok kérdése is menet közben dőlt el, alakult. 4 éve indították útjára az első évfolyamot, Pécsen 3 nyelv közül választhattak a diplomát orosz tanárok: francia, német, angol. Ugyanabban a képzésben vesznek részt, mint a nappali hall-

gatók, hetente 2 napra sűrítve az órákat.

Idén végez az első évfolyam, s csupán most, az I. félév végén derült ki, végülis milyen diplomát kapnak kézhez. Ő, eddig rengeteg, lehetetlenebbnél lehetetlenebb variáns érkezett! (Pl: aki főiskolai diplomával érkezett az átképzésre, az most is főiskolait kap, aki egyetemivel, az egyetemivel távozhat – ugyanazon a képzésen vettek

pedig részt (stb...). A budapesti ELTE-sek aláírásgyűjtésbe kezdtek, jelezve egyet nem értesítet, amihez a Pécsiek is csatlakoztak volna, ha 2 hete hétfőn össze nem ülnek a „bennfentesek” és el nem döntenek, hogy mindenki egységes nyelvtanári diplomát kap, amivel mind általános, mind középiskolában taníthat. Az i-re pont került tehát.

Antoni Andrea

Kossuth emléktábla – avatás Mohácson

Kossuth Mohács díszpolgárává avatásának 100. évfordulója alkalmából emléktáblát avattak a mohácsi Városi Bíróság falán. A himnusz eléneklése után Bauhoffer József, a Városvédő Egyesület elnöke mondott rövid beszédet, megemlékezve ama ünnepélyes napról. Majd Gavlik István, a Kossuth Társaság ügyvezető elnöke méltatta az ifjúságot, szerepét a kossuthi-gondolatok megőrzésében. A hagyomány

megőrzéséért Kossuth-emlékérmet adott át a Városvédő Egyesületnek. Valamint elismerő oklevélben részesültek tevékenységükért Bauhoffer József tanárúr, Dr. Papp Iván az Egyesület titkára, Nagy Kálmán, a Széchenyi István Általános Iskola tanára, Takácsné Árgyelán Zsuzsa és Topálné Leocsá Erzsébet. Az emléktáblát Kuti István polgármester és Dr. Papp Iván leplezte le. Koszorút helyezett el az Önkor-

mányzat képviselőtestülete, a Városvédő Egyesület, valamint a Park utcai és a Széchenyi István Általános Iskola. Az esőben álldogáló fiatalok közül Egyek Barbara (a Park utcai), Topál Zsófia és Tölgyesi Dóra (a Széchenyi István Általános iskolából) emlékezett a „nagy példára.”

„Előtte állott nemzetem ébredése” mondja Kossuth Lajos. Ma már mindez mielőttünk áll.

Az ünnepi istentiszteletek rendje a mohácsi Református templomban
Szenteste (gyermek-ünnepély), dec. 24-én 3 óra
Karácsony 1. ünnep, dec. 25. de. 10 órakor úrva-

csora
Karácsony 2. ünnep, dec. 25. de. 10 óra
Karácsony utáni vasárnap de. 10 órakor
Őév estjén, dec. 31. este 6 órakor

Újév napján, jan. 1. de. 10 óra
(Minden szerda este 6 órakor bibliaóra)
Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!
Szabó Mihály református lelképásztor

Az SZDSZ Mohácson és az Önkormányzatban

A tavalyinál nagyobb érdeklődés mellett zajlott le a Képviselőtestület lakossági fóruma. Volt, ki különböző problémát jelzett, mások véleményüket fejezték ki és sokan kérdéseket fogalmaztak meg. Olyan is volt, ki mindhárom lehetséggel élt. Köztük Kolbach tanár úr is. Általában az Önkormányzattal, s konkrétan az SZDSZ szerepével kapcsolatban. Sokakban merül fel a kérdés ugyanígy, miszerint a választásokat az SZDSZ nyerte meg, ám ez nem tükröződik vissza a város irányításában, döntéseiben. „Van-e SZDSZ?” Mindazokban, akik Mohácson támogatták az SZDSZ-t, megválasztották képviselő jelöltjeinket, szavaztak a listánkra, egyetértettek programunkkal – összességében tehát ezekben – fogalmazódhat meg ugyanez a kérdés ma, több mint két évvel a választások után. Mi történt? Mi történik napjainkban? Az SZDSZ ügyvivőjeként (nem vagyok képviselő) próbálom választ adni a fentiekre. Hogy a folyamatokat megítélhessék, vissza kell térnünk a legelejére, a kezdetekhez.

Az SZDSZ az Önkormányzati választások előtt liberális felfogásukból adódóan normákat állított fel, melyeket következetesen igyekezett képviselni. Egyrészt, hogy nem a saját tagjait szeretné csupán képviselőnek. Sokakat tartottunk erre magunknál alkalmasabbnak, s kértük, induljanak a választáson még akkor is, ha nem zászlónk alatt. Ha pedig elfogadják a támogatásunkat, akkor addig a mértékig, míg igénylik, segítünk. Másrészt leszögeztük, hogy a képviselőök önálló munkát végeznek majd, a programunk és a liberális felfogás képviselőletén kívül nem lesznek egyéb elvárásaink. Nem követelünk, nem utasítunk senkit, mindenkor a város érdekeit képviseljük és nem a párt-politikát. Így alakult ki jelöltjeink személye. A választáson a pártok között elsőként végeztünk, 20 képviselőből nyolc az SZDSZ támogatásával jutott a testületbe.

Többpárti rendszerű demokráciákban nem vitatják el azt a jogot, hogy a legtöbb szavazatot szerzett párt adhassa az első számú vezetőt. Mohácson az SZDSZ-től ezt elvitatták. Szóban 14 képviselő ugyan biztosított a támogatásáról, a titkos szavazáson azonban nem. Pe-

dig csak a polgármestert jelöltük, az alpolgármesteri tisztséget más pártnak ajánlottuk föl, elkerülendő, hogy Mohácson is parlamenti szembenállás alakuljon ki. Az ismételt választáson a polgármesteri posztra azt a Kuti Istvánt támogattuk, aki a KDNP polgármesterjelöltjeként indult, bár nem jutott be a testületbe. A jelölés előtt Kuti István elismeréssel szólt arról, hogy lemondunk bármiféle pártérdek érvényesítéséről, együttműködésre alkalmasnak ítélte meg képviselőinket, szimpatikusnak a programunkat. Úgy tűnt a bizalom teljes és kölcsönös, 10 képviselő az Ő személyét sem fogadta el elsőre...Az idő múlásával bebizonyosodott, hogy a bizalom csak részünkről vált valóra. A polgármester úr 21. képviselőként szavazataival, de véleményeivel, közszerepléseivel is igyekezett kezdeti illúzióinkat eloszlatni.

Nem csak az SZDSZ képviselőket! Ez vezetett odáig, hogy 11-en (SZDSZ, FIDESZ, MSZP és Független képviselők) kérték föl a polgármestert és alpolgármestert a lemondásra. Köztudott, hogy eredmény nélkül. Megítélés kérdése, de véleményem szerint a felkérés éppen azoknak volt etikai kötelessége, akik támogatták megválasztását. S bár ma a politikai életben nem divat, de nem is hiba bevallani egy tévedést, tisztázandó a polgárok számára egy alapjaiban megváltozott helyzetet. Vállalva az önkritikát és a bírálatot. Szembenézve az az esetleges következménnyel is, hogy (mint történt) a további munka során az eredménytelenséget ki-ki más módon reagálja le. Itt áll most az önkormányzat, benne jelenleg hat SZDSZ-es képviselővel. (Bártfai István függetlennek nyilvánította magát, legutóbb pedig Forray Ferenc lépett ki a pártból.) A város mindennapjait érintő döntésekben ma ilyen arányban képes befolyását gyakorolni! S mivel soha semmilyen témában sem volt példa arra, hogy az SZDSZ, mint párt, nyomást gyakorolt volna akár párttag képviselőjére is – ez a befolyás sem monolit, mindig, mindenben azonos irányú.

Az önkormányzat felállása első percétől fogva nem volt egyetlen olyan pillanat sem, amikor az SZDSZ egyedüli döntéshelyzetben volt. Még a város kisebbségi irányítása sem

adatott meg, mint Budapesten Demszky Gábornak, hogy a polgármester Szabad Demokratá, a testületben viszont kisebbségben vannak és ezáltal állandó konszenzus keresésére és megtalálására kényszerülnek. Pedig naponta bizonyítják, hogy képesek erre, a főváros működik. Vajon mi történne az országgal, ha Antall József kormánya is erre kényszerülne, nem állna rendelkezésére bármiben a biztos, egységes szavazat? Csak a 2/3-os törvényjavaslatok sorsa sejteti a választ...

Az SZDSZ szemszögéből nézve ez ma a helyzet. A városi szervezet működik, rendezvényeket szervez, gyűjtött a menekülteknek, rászorulóknak ruhát, pénzt is. Alapítványokat támogat, belső tájékoztatóját hetente eljuttatja a könyvtárba, melynek folyóiratot is előfizet. Irodát tart fenn telefonnal, faxszal, s ha kell, megszólal minden esetben, mikor úgy érzi, egy pártnak állást kell foglalnia. Részt vesz ünnepélyeken, rendezvényeken, ahová meghívást kap. Minden területen tagjai által igyekeznek képviselni és támogatni a liberális elveket, gyakorlatot. Nem vagyunk sokan, de hiszünk benne, hogy az aktív nem politizáló polgárok között sokkal többen hasonlóan gondolkodnak, éreznek. Számukra mindig nyitva állunk, de mások számára is a párbeszédre!

Az önkormányzatban pedig képviselőink véleménye, viselkedése, döntései a „kirakatban” láthatók, szabadon bírálhatók, számonkérhetőek. Akár közmegehallgatáson, akár a sajtón keresztül. Végsősoron pedig a következő választáson, ahol az SZDSZ a képviselői ki-választásáért, a képviselőök pedig a közszereplésért kell, hogy ítéltessenek. Értékelni fog a mohácsi polgár és a mohácsi SZDSZ is! Az Önkormányzat döntéseit pedig minden esetben azoknak a képviselőöknek van felelősségük, akik részt vettek meghozatalukban. S mivel ez gyakorlatilag független a pártállásuktól, ezért személyükben, s nem kollektívan bírálhatók meg. Az ideológiai felfogásukért, politikai stílusukért pedig az őket támogató pártoknak kell viselniük a felelősséget! És átélni az esetleges csalódottságukat. Ma és majd 1994 őszén.

Unger Attila

Rendőrségi hírek

Annak, hogy igen régen tudósítottunk már rendőrségi bűncselekményről – vagy egyáltalán eseményekről –, nem az az oka, hogy nem volt miről; hanem a bírósági és ügyészségi híreink foglalták el a helyet. Most viszont volt mi-ből csipegetni! Azt javasolom, nézzük csak a decembert!

dec. 1.

– Nyomozást rendeltek el ismeretlen tettes ellen, aki nov. 23-27. között a belvárdgyulai TSZ használaton kívüli állattartó telepéről 20.000 Ft. értékben különböző szerszámokat tulajdonított el.

– Ismeretlen tettes nov. 29-én a Mohács, Szabadság u. 22. sz. alatt lévő nyilvános telefonfülkének perselyét felfeszítette

és abból kb. 11.500 Ft. készpénzt tulajdonított el.

A rendőrség nyomozó munkája azonban sikerrel járt, mert kézre kerítették a 3 szentivánbattyáni tettest, akik a kihallgatásuk során beismertek még 9 telefonfülke feltörést és 6 kísérletet, a megye különböző pontjain. Egyikük már követett el hasonló bűncselekményt Mohácson, 2 évvel ezelőtt. 3 napi őrizet után szabadon engedték őket, másnap Pécsen ismét bűncselekményt követtek el (benzint szívtak le kocsikból), majd Siklós következett, itt ismét bűncselekményt hajtottak végre, amikor is elfogták őket. Most a Siklói Rendőrkapitányságon vannak.

dec. 2.

– Ismeretlen tettes a Mohács, Jókai u. 77. számú házhoz tartozó melléképületből 35

baromfit tulajdonított el, kb. 8400 Ft értékben.

dec. 7.

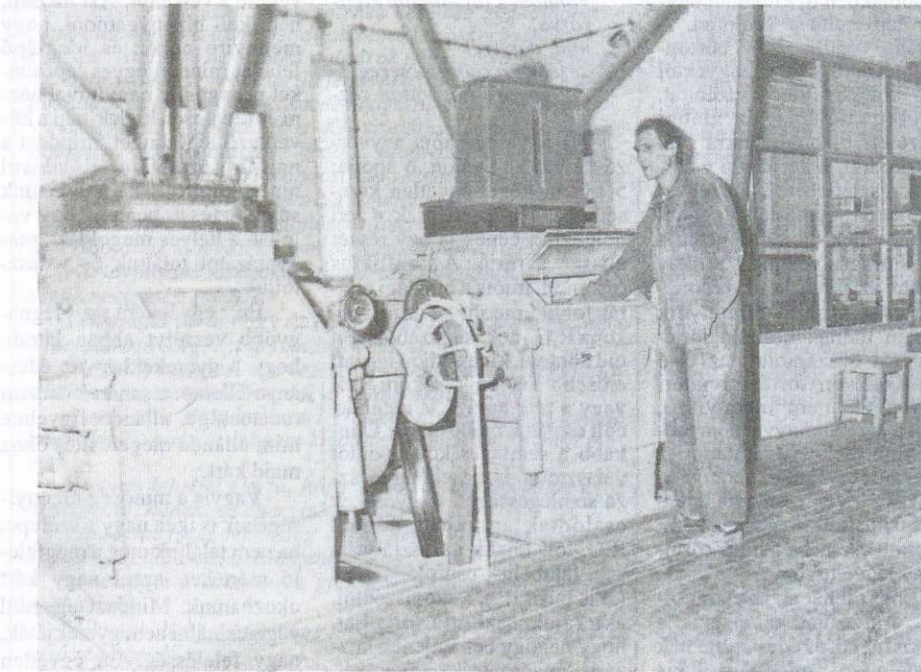
– Ismeretlen tettes dec. 6-án behatolt a Mohács, Budapesti országút 19. sz. alatti autótöbontóba és eltulajdonított 2 db. Golf gk. ülést. A kár kb. 10.000 Ft.

Azóta a tetteseket ez esetben is sikerült „fűlön csípni”: 3 szederkényi fiatalemberrel van szó, olyannyira, hogy kettő közülük fiatalkorú. Érdekessége és pikantériája a dolognak, hogy a házkutatás során egy előző gépkocsifeltörésből származó autós rádiómagnót is találtak náluk. Az eljárás folyamatban van.

Antoni Andrea

A Mohácsi Hírlap II. évfolyamának 1. száma (a következő) 1993. január 9-én jelenik meg. Lapzárta január 4-én 9⁰⁰ óra.

Sikeres vállalkozás – Garat Kft.

Fotó: Schindl

A Diófa utcai bejáratnál, az épület falán nagy tábla hirdeti: Garat Kft. Malomüzeme. Hazánkban is igen ritka, nem mindennapi vállalkozásról van szó.

Pécsvári János 10 éve van nyugdíjban, szeret horgászni, kerti munkákat végezni a szőlőben, de úgy érezte, van energiája és ideje valami újat kezdeni. 1990. Karácsonyán az ünnepi halászlé elfogyasztása után családi beszélgetés közben merült fel a „malomalapítás” ötlete.

A családban már volt egy vizimolnár, Pecsujlics Milán, Pécsvári János édesapja. A vizimalom emléket egy kis festmény őrzi lakásuk falán. Az ötlettől a megvalósulásig hosszú út vezetett; a külföldi tapasztalatcserék után a Hannoverből Mohácsra szállított malom szerelési munkálatai 1991. november 25-én kezdődtek. Kővesi Ferenc szakmérnök irányításával és egy bátaszéki ma-

lomszerelő brigád segítségével március közepén a régi bútorgyár asztalosüzemének helyén felállították a malmot. 2 heti próbaüzemelés után áprilisban már teljes kapacitással dolgoztak.

A Garat Kft. tagjai a következők: Pécsvári János, ügyvezető; veje Jakab János és fia Pécsvári Sándor, húga Lajos Lászlóné, és német barátja Hernádi Imre. Az utánpótlás is biztosított a családban, az unoka 17 éves és jelenleg a Dr. Marek J. Mezőgazdasági Szakiskola tanulója. Az egy éve folyamatosan működő malom sikereséről Pécsvári Jánost kérdeztem.

– A kezdeti beindulási félelmek után ma már bátran mondhatom, hogy vállalkozásunk sikeres. Csak I. osztályú étkezési búza őrlését vállaljuk, melynek sikértartalma 33-34%-os. Ennek köszönhető a jó minőség – megrendelésünk

több, mint a jelenlegi kapacitásunk. Nagyharsánytól – Kunbajáig – Kalocsa térségéből is van rendelésünk.

Az értékesítés termelői áron történik, jelenleg egy műszakban dolgozunk, kettő – kettő és fél vagon őrlemény a napi átlagteljesítmény. 90%-ban a városi kenyérgyárat látjuk el, ezenkívül magánpeksgégeknek, üzemi konyhára és 10%-ban a lakosságnak szállítunk.

– A jövőre vonatkozóan milyen tervei vannak?

– Amennyiben a jövőben hitelfelvétel nélkül sikerül a búzát beszerezni, szeretnénk bővíteni az üzemet a megrendelések hiánytalan kielégítésére. Ezenkívül távlati terveként szerepel egy automata csomagológép beállítása és ezzel a lakossági ellátást is biztosítani szeretnénk.

– További jó egészséget és sok sikert kívánunk! Szé

Aranykapu

December 1-től 23-ig tart a mohácsi Széchenyi téren a már hagyományossá vált karácsonyi Aranykapu vásár. A kínálat a vásárokhöz hasonló: kötőtű, fehérmű, kabátok, felső-ruházat, kazetták, zöldség-gyümölcs portéka, édességek, italok, játékok, karácsonyfadíszek; akik megéheztek, a 2 büfékocsinál kaphatnak ételből, italokból választhatnak. A kínálat sokszínűségével nincs összehangban a hangulat, sem a vevők sem az eladók részéről. Megkérdeztem, ill. próbáltam csak megkérdezni mindkét oldalt: elégedettek-e kínálatuk ill. a kereslettel? Többségük azonban visszautasított, néhányan olyan gorom-

bán, hogy ha ez a fajta eladói magatartás jellemzi őket munka közben is, nem csodálom, hogy nem vonzzák a vevőket. Ime a megszólítottak néhány véleménye:

Eladó 1: Közepesnek mondható a kereslet. Volt egy időszak, Mikulás körül, amikor nagyobb volt a forgalom, de a hétköznapiak elég „langyosak”. Több gyümölcsár is árul itt, úgyhogy a minőségre kell figyelni. Egyforma árakon vagyunk, tehát akinek szebb az árja, az előtt állnak meg a vevők.

Eladó 2: Összehasonlítást nem tudok tenni az előző évvel, mert most vagyok kint először, de az eddigi forgalmat köze-

pesnek minősíteném. De ezt nagyon nehéz ilyenformán megítélni, mert a fizetések hátrózzák meg a keresletet. Ez pedig nagyon változó, az utóbbi hónapokban sajnos nagyon lecsökkent.

Eladó 3: Én nem tudok semmit, tessék átmenni a szemben áruolt fiatalemberhez, majd az megmondja! Egyébként nincs kereslet, egy nagy nulla!

Vevő: Nem vagyok nagy vásárló, nem engedi a pénztárcám. Ha több pénzem lenne, könnyebben tudnék válogatni. Mindezek ellenére vagy figyelembevetéssel mindenkinek békés, kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok!

Prézli

Közrend, közbiztonság

I. Kődös, novemberi este. Belváros. A Dunapart irányából 15-20 főnyi 12-14 évesekből álló csoport ordibálva araszol a főtér felé. Lépcsőházanként, kapualjanként durr egy petárda. Egy az ablak alá, egy be a lépcsőházba. Belvárosi lakótömb boltíves, oszlopos főbejárata. Itt különösen jól szól. Petárda, petárdát követ. Fél tíz van. Az ablakon keresztül figyelem őket. Én és három gyerekeim, a kicsi is felébredt. Zeng az udvar. A járőrelők átmennek a másik oldalra. A gyerekek csak durrogatnak, és vihognak. Még mindenhol fény van az ablakokban. Senki sem szól rájuk. Kimegyek az erkélyre. Pizsamában. Rájuk szólok. Megígérem, hogy telefonálok a rendőrségre, ha nem húzzák el a csíkot. Elhúzzák. A Koronáig. Ott folytatják, és

utána, amíg látom őket, durr minden kapualjba. Pizsamában vagyok és nincs telefonom. A belvárosi lakótömbben a főutcai oldalon 17 telefonos lakás van...

II. A közterületek, a parkok, a padok, a játszótérek vandálok kezényomát viselik. Az Olvasó lányka szobor fejét letörték. A puha drog már a városban van. Az éjszakákon tizenévesek randalíroznak részegen. A kerékpárokat ellopják. A főtúcn kipakolják a pecsenyeboltot. Az iskolákba betörnek. A Hósi emlékművet megrongálják. Az ünnepek után zászlókat lopnak, törnek. Fölpiszkált autók és motorok száguldoznak. Cigányokat inzultálnak. Petárdák robbannak minden este.

A rendőrök kevesen vannak, s azok sem ott, ahol történik valami. A lakók sokan vannak, de nem szólnak. A képv-

selőtestület elismeri a rendőrség munkáját, a lakosság nem.

III. Kiállítás a moziban. Az épület előtti parkolóban parkolni tilos. Szobrász házaspár elirányítva a mozi mögé, az oldalsó útra áll. Megnyitót után följelentő cédula a szélvédőn.

Hivatali autó munkát végez, szállít a Városházára, a testületi üléshez. Míg a sofőr felcipel, lent a szélvédőn közeg cetlit helyez el. Sose úgy, hogy ott vagyok. Szóba kellene állni, tán megkéne hallgatnia, tán még meg is értené. Így egyszerűbb. A kocsi nem szól vissza. Nincs ejnye-ejnye, de majd legközelebb...

Karácsony előtt, főtúca. Jobb és bal oldal. Felváltva megállni és várakozni tilos táblák. És alattuk, előttük, mellettük mindkét oldalon végestelen végig autók a tilosban. Most meg hol vannak rendünk őrei? kápé

Nikolaus aus Bensheim

Herr Franz Herrmann und August Rössling, die in der Vertretung des Freundeskreises aus Bensheim kamen, machten eine riesengrosse Freude für die kleinen Kinder, weil sie alle Kindergärten in Mohács besuchten und ihnen Geschenke übergaben. Nikolaus von Bensheim brachte Gaben: Süßigkeiten, Malenbuch, Buntstiften und Wasserball allen Kindern, deren Augen vor Glück strahlten, als sie die Bescherungen bekamen.

Die Freude der Kinder war so gross, dass die Erwachsenen gerührt wurden. Herr Franz Herrmann fasste so seine Gedanken über dieses Gefühl kurz zusammen: „Es war viel schöner, Geschenke zu übergeben, als ob ich etwas bekommen hätte.“

Sie haben noch Nikolauspäckchen auch für die Kinder der Mitglieder des Freundeskreises und Kosmetiken für die Damenmitglieder mitgebracht.

Der Kindergarten in der Rokusstrasse wurde mit 1035 DM unterstützt. Das Geld soll für die Einrichtung des Hofes verwendet werden. Man hat vor, eine Rutsche zu bauen und andere Spielzeuge einzurichten.

Neben den Geschenken bedeutete ein grosses Erlebnis, Herr Franz Herrmann und Herr August Rössling wiederzusprechen und mit Ihnen über weitere Pläne zu sprechen. Sie haben das Wochenende mit den Vertretern des Mohácsi Freundeskreises gemeinsam verbracht.

Ich danke für die Möglichkeit, dass ich mich mit den net-

ten Gästen über Weihnachten unterhalten konnte. Sie erzählten, dass die Kinder im Deutschland genauso begeistert auf das Christkind warten wie bei uns. Sie lernen auch Lieder und Gedichten in der Schule, wo sie auch Adventskalender machen und selbst Geschenke basteln. Sie versuchen alles in Geheimnis zu halten.

Es ist dort auch üblich, dass die Eltern die teuersten Geschenke kaufen wollen, um ihre Sorge auszudrücken. Obgleich alle wissen, dass die Liebe das Wichtigste wäre.

Wenn wir ehrlich sind, müssen wir uns eingestehen, dass wir uns oft nach Liebe sehnen. Es hängt von uns ab, wie wir dieses wunderschöne Gefühl mit den ANDEREN teilen.

Mikóczy Mária

Nikolaus im Freundeskreis

Es ist eine Tradition, dass die Kinder seit mehreren Jahren vom Nikolaus auch im Rahmen des Freundeskreises beschenkt werden. Das Fest wurde am 1. Dezember in der Promenadestube mit einer

Vorstellung der Musikschule eröffnet. Der Musiklehrer Szél Béla ermunterte die Kinder mitzusingen. Die Lieder waren wirksam, weil der Nikolaus angekommen ist. Er teilte die Geschenke aus Bensheim den

Kindern aus. Wer gut in der Schule lernt, wurde vom Nikolaus gelobt.

Die Kinder wurden mit Palatschinken und Limonade bewirtet.

Foto: Schindl

Roma fórum a Művelődési Házban

Első sikeres rendezvényét tartotta meg december 5-én, a délutáni órákban, a Művelődési Ház két termében a Mohácsi Roma Kulturális Egyesület. Míg az egyik helyiségben a felnőtteknek lakossági fórumot tartottak, addig a másik termében Mikulás ünnepséget rendeztek a kicsinyeknek. Mindkét terem zsúfolásig megtelt, a rendezvényen kb. 120-an vettek részt.

A program házigazdája, az egyesület elnöke, Kovács József költő vezette le a fórumot, melynek vendégei voltak: Choli Daróczi József, a Romano Nyelve c. lap főszerkesztője, Kosztics István, a pécsi Cigány Kulturális Egyesület elnöke, Lakatos Menyhért író. Mohács város önkormányzata részéről Kuti István polgármester és Bánki Erik, Eller András, Lajdi Antalné, Sheidt Ferenc képviselők vettek részt a rendezvényen.

Bevezetőjében Choli Daróczi József és Kosztics István

elemezte a cigányság felemelkedésének legfontosabb problémáit, akadályait is igen keményen, élesen fogalmazták meg a szélsőséges, fajgyűlölő jelenségek (pl. skinhead mozgalom, fasisztoid csoportok) veszélyét, a cigányságra irányuló fenyegetés beláthatatlan következményeit. A fórum közönsége igen aktív volt, csak úgy záporoztak a kérdések, a vita többször az indulatoktól sem volt mentes. A hozzászólásokból kiderült, hogy a legégetőbb probléma a cigányságot leginkább sújtó munkanélküliség és az ebből következő alapvető megélhetési gondok. Az önkormányzat nevében Kuti István polgármester válaszolt a kérdésekre, igyekezett elmagyarázni, hogy a bekövetkezett igen súlyos problémák az előző rendszer örökségei, elmondta miben tud és próbál segíteni a hivatal és az önkormányzat. A cigányság elleni támadásokról és a skinhead jelenségekről kijelentette, hogy ezek Mohácsra

nem jellemzőek és ígéretet tett arra, hogy a törvényadta eszközeivel igyekezik ezen jelenségek megjelenésének és elterjedésének gátat vetni.

A Roma Fórum a marcali zenészek műsorával, irodalmi összeállításokkal és Lakatos Menyhért nyugalomra, a nemzetiségek és etnikumok toleráns együttélésére és együttműködésére intó gondolataival, zárszavával fejeződött be. Az eseményekről tudósított a rádió, a televízió és a megyei lap is.

Epilógus: A rendezvény befejezésekor távozóban valaki ellopja Laufer Margit táskáját, melyben nagyobb pénzösszeg, kártya és fényképezőgép volt (a károsult a rendezvényt fényképezte). Az egyesület vezetősége kéri a romákat, hogy ha megtudják ki a tettes, jelentse be és az illetőt közönségesen ki.

KP

Köszönetnyilvánítás

Az 1992. december 5-i Roma Lakossági és Kulturális fórum szponzorainak köszönetünket és tiszteletünket fejezzük ki.

Nevezetesen:

Mayer Antal nyomdász-mesternek. A Mohácsi Tűzép Vállalatnak. Szekeres Károly cukrászmesternek, Eller András és Bárfai István képviselő uraknak, Bíró József lánycsóki vállalkozónak, Balla István kocsmárosnak, Nyul Lászlónak, az MSZP Mohácsi Irodavezetőjének. A Bartók Béla Művelődési Központ vezetőinek és munkatársainak.

A Mohácsi Roma Kulturális Egyesület

Belvárosi hírek

Iskolánkban november 24-én egészségnevelési napot tartottunk. Tanulóink igen lelkesen készültek. Ötletes rajzokkal, tablókkel, fogalmazásokkal mutatták be: „Hogyan éljünk egészségesen?”

A nap munkahelyi testneveléssel kezdődött, hisz az egészséges életmód egyik feltetele a rendszeres testmozgás és a sport. Ezt követően az alsó tagozatosoknak videofilm

vetítettünk az egészséges táplálkozásról és fogápolásról. A felső tagozatosok ezidő alatt forgószínpadszerűen vettek részt a meghívott vendégeink által tartott tájékoztató, beszélgetésen. A 7-8. osztályosoknak Máténé Nyirek Judit a gyógynövényekről és dr. Agg Zoltán a serdülőkori problémákról tartottak tájékoztatót. Az 5-6. osztályosokkal Angyal Júlia a testápolásról és Dr. Lucius Gábor a fogápolásról be-

szteltek. A tanulók érdeklődését az előadók feltelettel sok-sok kérdés bizonyította.

A nap programjának befejezéséig az iskola minden tanulója a Johnson cég termékeiből (fogkefe, fogkrém stb.) ajándékot kapott. Néhány üzem: a Mohácsi Kenyérgyár, a Francia pékség, a Cukrászüzem, a Pécsi Quinn Vállalat jóvoltából megkínálhattuk tanulóinkat egy szendviccsel és üdítőitalal. Köszönet érte!

Képviselőtestületi határozatok

348/1992. (XI. 16.) Kh. számú határozat:
Mohács Város Képviselőtestülete nem ír ki pályázatot a város házszolgálati rendszerét működtető gazdasági társaság ügyvezetőjének személyére.

349/1992. (XI. 16.) Kh. számú határozat:
Mohács Város Képviselőtestülete a város házszolgálati rendszerét működtető egyszemélyes Kft. ügyvezetői tisztségének ellátására 3 évre Keresztény Lajost bízza meg.

350/1992. (XI. 16.) Kh. számú határozat:
Mohács Város Képviselőtestülete a városi házszolgálati rendszert működtető egyszemélyes Kft. felügyelő bizottságát az alábbi személyekből alakítja meg: Dr. Heim Gáspár, Forray Ferenc, Szekő József.

351/1992. (XI. 16.) Kh. számú határozat:
Mohács Város Képviselőtestülete a jövőben minden ügyvezetői kinevezéskor üzleti ajánlatot kér be. A testület felkéri Keresztény Lajost, hogy a következő testületi ülésre nyújtson be egy üzleti ajánlatot a városi házszolgálati rendszer üzemeltetésére. Határidő: értelem szerint, ill. 1992. december 15. Felelős: Héjjas Attiláné osztályvezető.

352/1992. (XI. 16.) Kh. számú határozat:
Mohács Város Képviselőtestülete kijelöli eladásra az Újmohács 4505. hrsz-ú, 1892 m² nagyságú ingatlan. Vevőnek kijelöli Vitálsné Tóth Éva Mohács, Bránd Ede u. 5. szám alatti lakost. Az ingatlan eladási árát 135 Ft/m² összegben állapítja meg.

Határidő: 1992. december 31. Felelős: Pinczei József osztályvezető.

353/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:
Mohács Város Képviselőtestülete

1. A Brodaries téri Általános Iskola sporteredményeiért elismerését fejezi ki.

2. A diáksport, versenysport és az iskolai testnevelés helyzetéről szóló előterjesztést elfogadta.

3. Továbbra is magának vállalja a Mohácsi Torna Egylet városi sportegyesületét és támogatásáról biztosítja.

4. A testület megvizsgálja a gyógytestnevelés helyzetét és egy éven belül megteremtí a megvalósítás lehetőségét.

Határidő: 1993. december 31. Felelős: Koley Gyula sportreferens.

5. Mint eddig a jövőben is a város sportéletének gazdája marad. Biztosítja eddigi támogatását a diáksport, a szabadidősport és sportszervezetek működéséhez.

354/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:
Mohács Város Képviselőtestülete nem biztosít hatásköröket a bizottságok részére.

355/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete megbízza a polgármestert, hogy vegye fel a kapcsolatot Aranyosgyéres város vezetésével, hívjon hivatalos delegációt városunkba.

Határidő: 1993. április 30. Felelős: Kuti István polgármester.

356/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a Tompa M. utcai építési elmaradásával egyetért, az arra fordítandó pénzeszköz átcsoportosítását elfogadja. Utasítja a Polgármesteri Hivatalt, hogy a városra kiterjedő forgalomtechnikai és forgalomáramlási tervet készítse el.

Határidő: 1993. március 30. Felelős: Pinczei József oszt. vez.

357/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete utasítja a hivatalt, hogy a tervezendő útiépítési feladatokat az Építési bizottsággal közösen határozza meg, a pályázatra beadható útiépítéseket készítse elő és azt a határidőre nyújtsa be.

Határidő: 1993. február 15. a pályázati kiírásnak megfelelően. Felelős: Pinczei József oszt. vez.

358/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete az Autójavító Kisvállalat telephelyének, mint belterületi földingatlan 200 Ft/m² összegre való értékelésével egyetért, melyről a kisvállalatot és a Vagyonügynökséget értesíti. Megbízza a Polgármesteri Hivatalt, hogy a további tárgyalások során saját hatáskörben döntsön az üzletrész sorsáról.

Határidő: 1992. november. Felelős: Dr. Olt György jegyző.

359/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete utasítja a Polgármesteri Hivatalt a pályázat előkészítésére. Sárhát és Szőlőhegy vízellátás tervekészítés költségére, az 50%-ot a jövő évi költségvetésben biztosítja.

Határidő: a pályázat beadására: 1992. november 30., a terv készítésére: 1993. június 30. Felelős: Pinczei József oszt. vez.

360/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete jóváhagyta a Horváth hagyaték 150.000 Ft-os megvásárlását és önkormányzati tulajdonba kerülését.

Határidő: 1993. január 30. Felelős: Dr. Olt György jegyző.

361/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete az Oktatási pótlékok rendezése 1992. szeptember 1-től című előterjesztést elnapolta a következő testületi ülésig.

Felelős: Héjjas Attiláné osztályvezető. Határidő: 1992. november 30.

362/1992. (XI. 23.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete 1992. december 9-én közmeghallgatást tart.

Határidő: 1992. december 9. Felelős: Kuti István polgármester.

363/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Városi Önkormányzat Képviselőtestülete utasítja a Polgármesteri Hivatalt, hogy az 1993. évi tervkonceptiót úgy dolgozza ki, hogy 30-35 millió Ft-ot átcsoportosítsa, illetőleg céltámogatások némelyikének elhagyásával biztosítson, és így hiány nélküli költségvetési tervezet alakuljon ki. Határidő: 1992. december 31. Felelős: Héjjas Attiláné osztályvezető.

364/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Városi Önkormányzat Képviselőtestülete az 1993-as évben helyi adót kíván bevezetni. Utasítja a Polgármesteri Hivatalt a rendelettervezet előkészítésére. Határidő: 1992. december 14. Felelős: Héjjas Attiláné osztályvezető.

365/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a Baranya megyei Vagyonátadó Bizottság szavazóivére az alábbi válaszokat adja:

1. kérdés: Igen. Az önkormányzat a települési közművagyon tulajdonba kívánja venni.

2. Nem kívánunk lemondani.

3. Nem kívánjuk visszautasítani.

Határidő: 1992. december 4. Felelős: Kuti István polgármester.

366/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a Baranya megyei Vagyonátadó Bizottság szavazóivére az alábbi válaszokat adja:

4. kérdés: Igen, materiálisan kívánja tulajdonba kapni. A mohácsi települési közigazgatáson belüli közművagyonot kívánjuk saját tulajdonba venni. A közművek települések közötti részét az összefüggő műszaki rendszerbe épített önkormányzatok megállapodása rögzítve.

5. Igen, a működtető vagyonot önkormányzati tulajdonban kívánjuk venni.

6. Nem kívánunk lemondani.

7. Nem kívánjuk visszautasítani.

Határidő: 1992. december 4. Felelős: Kuti István polgármester.

367/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a Baranya megyei Vagyonátadó Bizottság szavazóivére az alábbi választ adja: 17. kérdés:

Egy bírósági eljárás utórezzenései

A Mohácsi Hírlap 12. számában Jog és empátia című írásomban már hírt adtam arról az esetről, amelynek lezárására, ítélethozatalára november 24-én került sor.

Az erőszakos fajtalanokdás büntetvével vádolt R.G.-ről van szó, akinek tette két kisfiú pszichés fejlődését határozta meg és határozta be. Kérdés, meddig! De nézzük először az ügy jogi oldalát, jogi menetét. R.G. tagadja az ellene felhozott vádpontokat, s azt állítja, az első rendőri kihallgatáson a rendőrök megfenyegették, kényszerítették a beismerő vallomástételére. Merthogy ott aláírt egy beismerő vallomást. De ezzel a dokumentummal más probléma is felszínre került: „A kihallgatáson részt vett...” kezdetű jegyzőkönyvön szerepel az R.G. számára kirendelt ügyvéd aláírása, úgy, hogy a kihallgatáson nem volt jelen. Vagyis aláírt egy beismerő vallomást anélkül, hogy a kihallgatáson részt vett volna. Namármost ez azért fölöttébb kellemetlen, mert a bírósági tárgyaláson a vádolt tagad, rendőri fenyegetést emleget, amiről az ügyvéd nem tud semmit, pedig ha az aláírása szerepel a jegyzőkönyvön, elvileg részt kellett vennie az említett tárgyaláson.

Ennyi tehát az ügy jogi oldala, ami ezután következik, a két kisfiúnak és édesanyjuknak küzdelméről, mindennapi kis csatáiról szól majd röviden. Az édesanya kérésére ültünk le beszélgetni, s a közben kialakult kép sokkal nyomasztóbb, mint hittem volna. Egy József Attila idézet lehetne mottója az egésznek:

„...Zúg a fejem,
gondom s fájdalom kicif-
rázva,
mint a gyerek
kezében a csörgő csereg,
ha magára hagyottan ráz-
za.”

Az anya édesapja agyverzést kapott a nyáron, 6 apolj; 5 gyermekével egyetlen keresetből élnek (mert csak a férj dolgozik), ennek is egy részét elissza a férje. A konfliktus csak nőtt, mióta a bírósági eljárás folyik, merthogy az apa rokona R.G.-nek, s igazából nem tud dönteni, kinek adjon igazat: erősebb legyen a rokoni szál vagy a már amúgy is meghurcolt családja mellé álljon. Ő inkább a semleges középpontot választotta. Iszik, eképp álcázza semlegességét. A gyerekek csalódtak apjukban, félnek R.G.-től, félnek az osztálytársak, falubeliek csúfolódásaitól („kis buzik!!”), a szomszédától, aki rájuk uszította kutyáját, hogy nehegy bemenjenek hozzá és „megrontsák” a gyereket. Bújjanak el, vonuljanak félre mindenkitől maguk az „üldözöttek”?

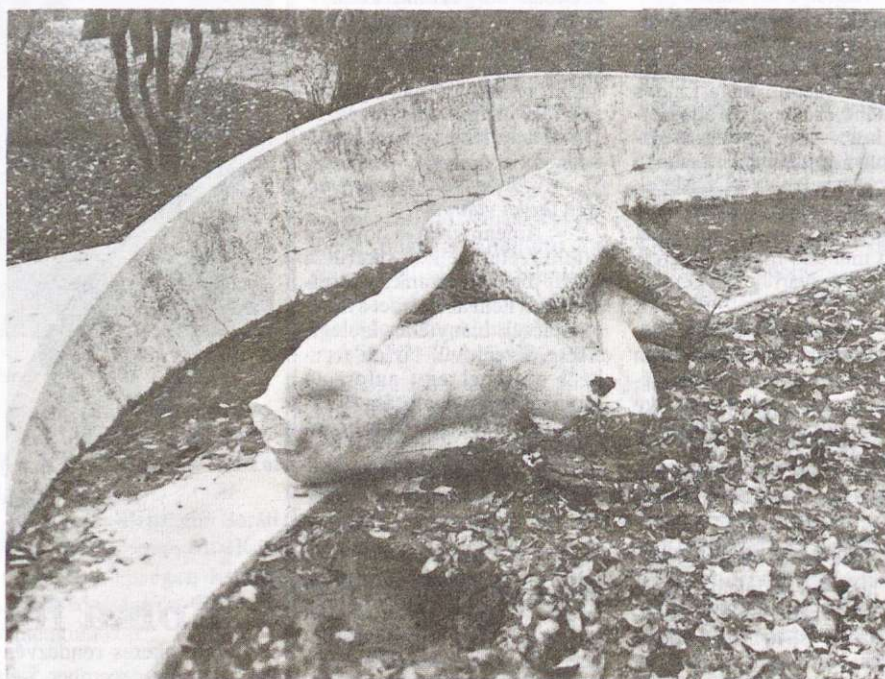
Nem kis szerep hárul az édesanyjára, akinek nemcsak a kisfiúk lelkében kialakult káoszra kell úrrá lennie és megfelelő irányba terelni érdeklődé-

süket, de a férjével is fel kell vennie a versenyt. Azt hiszem, nem kell bizonygatnom, hogy mennyire nehéz és idegtépő feladat minden egyes lépésünket pedagógiai nagytávval nézni és tudatosan kialakítani a következő lépésünket, mindezt a nap 24 órájában. Rádásul nincs kontroll, nem lehetünk soha biztosak benne, hogy valóban a helyes megoldást, magyarázatot találtuk és választottuk.

Én egyébként a legnagyobb veszélyt abban látom, hogy a gyerekekben az édesanya illetve a tanárok túlzott tudatossága, állandó figyelme mint állandó megerősítés okoz majd kárt.

Vagyis a minőség mennyiségének is igen nagy a szerepe, ha nem találjuk meg a megfelelő mértéket, azzal nagy kárt okozhatunk. Mindezt egyedül végigcsinálni nem gyerekként, nagy felelősség. Én egyetlen kéréssel fordulok mindenkihez, aki közvetve vagy közvetlenül érdekelt az ügyben, (különösen Konrad Lorenz egy könyvcímét): „Mentsétek meg a reményt!”

Antoni Andrea

Ki vesztette el a fejét?

Úgy tűnik, nem jelenhet meg úgy új lapszám, hogy ne kelljen tudósítanunk vandalizmusról, állatias viselkedésről, rombolásról, pusztításról. Ripityára törtek már nemzeti színű zászlót, kitépdestek facsemetét, most pedig letörték egy képzőművészeti alkotás fejét. A Hősök terén található Olvasó lány szoborról van szó, Fekete Géza alkotása, és 1970-ben állították fel mostani helyére. Nem hiszem, hogy erre az örült magatartásra van bármiféle magyarázat.

„Embernek, nem vadak – elmék vagyunk!”

Odry

Fotó: Schindl

Tűzoltósági hírek

Ismét lezártunk egy hónapot, hosszú idő óta először úgy, hogy elmondhatjuk: mindössze 10 esetben volt szükség tűzoltóink segítségére. Ha viszont arányában nézzük a dolgot, a kép elszomorító: 7 (!!!) alkalommal kellett közúti balesetknél műszaki mentést végzeznük, mindössze a maradék 3 volt tüzeset. No, ezzel nem

minősíteni akartam a baleseteket, csupán felhívni a figyelmet a megváltozott útviszonyokra, az időjárású tényező figyelembevételére!

Íme, a november:

XI. 5-én Belvárdgyula külterületén egy kamion átszakította a szalagkorlátot; veszélyes, mérgező anyag került az úttestre. Ennek eltávolításához kérték a tűzoltók segítségét.

XI. 24-én Lánycsók külterületén történt egy szomorú,

végzetes kimenetelű közúti baleset. Egy Pécsről jövő személygépkocsi átment az út bal oldalára, frontálisan ütközött a szembejövő – szabályosan közlekedő – személygépkocsival. A baleset 2 halálos áldozatot követelt. A holttestek kiemelésében segítettek a tűzoltók.

XI. 24-én este Görcsönydobokán egy személygépkocsi

nekiütközött és teljesen átvágott egy kettős villanyoszlopot. Ennek a – végülis szerencsés kimenetelű – balesetnek csupán 1 könnyebb sérültje volt.

XI. 27-én egy utólagos tűzbejelentés érkezett a Tűzoltóságra, merthogy Külsőbédán ismeretlen körülmények között leégett egy faház. A vizsgálat ez ügyben még folyik.

Antoni Andrea

Nem kívánjuk a jelenlegi vállalati körben működtetni a vagyon. Határidő: 1992. december 4. Felelős: Kuti István polgármester.

368/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a Baranya megyei Vagyonátadó Bizottság szavazóivére az alábbi válaszokat adja:

8. kérdés: Nem materiálisan kívánjuk tulajdonba venni.

9. Igen, a mohácsi üzememlékség által érintett települések közös tulajdonba kívánják venni.

Határidő: 1992. december 4. Felelős: Kuti István polgármester.

369/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a Baranya megyei Vagyonátadó Bizottság szavazóivére az alábbi válaszokat adja:

11. kérdés: A háttér vagyon önkormányzati tulajdonba kívánjuk kapni, a mohácsi üzememlékség által érintett települések közös tulajdonába.

12. Nem mond le.

13. Nem kívánjuk visszautasítani.

Határidő: 1992. december 4. Felelős: Kuti István polgármester.

370/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a Baranya megyei Vagyonátadó Bizottság szavazóivére az alábbi választ adja:

16. kérdés: Igen, a jelenlegi üzememlékséggel azonos körben kívánjuk üzemeltetni, gazdasági számítások és települések közötti megállapodás alapján.

Határidő: 1992. december 4. Felelős: Kuti István polgármester.

371/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Városi Önkormányzat Képviselőtestülete 1992. szeptember 1-től a 138/1992. (X. 8.) Kormányrendelet 15. §-ában foglalt pedagógus pótlékok vonatkozásában a következő döntést hozta: a kötelező pótlékokat az előterjesztés szerinti intézményi bontásban jóváhagyja, s fedezetüket 1992. évben a dologi automatizmusra elkülönített tartalékösszegekből biztosítja. Határidő: értelem szerint. Felelős: Héjjas Attiláné osztályvezető.

372/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Városi Önkormányzat Képviselőtestülete 1992. szeptember 1-től a 138/1992. (X. 8.) Kormányrendelet 15. §-ában foglalt pedagógus pótlékok vonatkozásában a következő döntést hozta: Ifjúságvédelmi felelősi pótlék fizetésével és nagyságrend-

jével egyetért, fedezetét biztosítja. Határidő: értelem szerint. Felelős: Héjjas Attiláné osztályvezető.

373/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Városi Önkormányzat Képviselőtestülete 1992. szeptember 1-től a 138/1992. (X. 8.) Kormányrendelet 15. §-ában foglalt pedagógus pótlékok vonatkozásában a következő döntést hozta: A vezetői pótlék mértékére kidolgozott elvekkel egyetért.

374/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a saját erős lakásellátáshoz Kult Ferenc és neje Podina Lívia Mohács, Vadász u. 7. szám alatti lakosok részére 100.000 Ft kamatmentes kölcsönt, 5 évre, Bánfalvi Anikó Mohács, Árpád u. 39. szám alatti lakos részére 200.000 Ft kamatmentes kölcsönt, 5 évre, Balog János és neje Dörömbözy Márta Mohács, Dankó P. u. 18. szám alatti lakosok részére 150.000 Ft kamatmentes kölcsönt, 10 évre, ifj. Csorba István és neje Fatter Éva Mohács, Dankó P. u. 9. szám alatti lakosok részére 100.000 Ft kamatmentes kölcsönt, 5 évre, Szabó Róbert és neje Pléi Gabriella Mohács, Tomori u. 9/a szám alatti lakosok részére 200.000 Ft kamatmentes kölcsönt, 10 évre, Kertész Tibor és neje Szirer Anna Mohács, kölkedi u. 2. szám alatti lakosok részére 200.000 Ft kamatmentes kölcsönt, 10 évre, Grain János és neje Kiss Tímea Mohács, Felszabadulás lkt. 31/b. fsz. 2. szám lakosok részére 200.000 Ft kamatmentes kölcsönt, 5 évre, Kovács János és neje Pulcz Mónika Mohács, Budai N. A. u. 37. szám alatti lakosok részére 200.000 Ft kamatmentes kölcsönt, 10 évre, Takács Zsoltné Mohács, Horváth Kázmér u. 6. IV. em. 2. szám alatti lakosok részére 90.000 Ft kamatmentes kölcsönt, 10 évre állapít meg. Utasítja a Polgármesteri Hivatalt, hogy az önkormányzati támogatás folyósítása tárgyában a szükséges intézkedést tegye meg, a támogatásban részesülőkkel a megállapodást kösse meg. Határidő: 1992. december 31. Felelős: lakossági osztályvezető, pénzügyi és vagyonkezelési osztályvezető.

375/1992. (XI. 30.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a saját erős lakásellátáshoz különös méltányosság alapján Hriczkó János Mohács, Hársfa u. 5. szám alatti lakos részére 140.000 Ft kamatmentes kölcsönt állapít meg. Utasítja a Polgármesteri Hivatalt, hogy az önkormányzati támogatás folyósítása tárgyában a szükséges intézkedést tegye meg, a támogatásban részesülőkkel a megállapodást kösse meg. Határidő: 1992. december 31. Felelős: lakossági osztályvezető, pénzügyi és vagyonkezelési osztályvezető.

Nyílt levél Mohács város önkormányzatához!

Tisztelt Képviselőtestület!

A KDNP mohácsi szervezetének vezetése aggodalommal vette tudomásul a távfűtési díjak remélt csökkenésének elmaradását. Átérezve az érintett polgárok nehéz anyagi helyzetét, a KDNP kötelességének tartja felhívni a figyelmet ezen helyzet tarthatatlan állapotára és kezdeményezni a kiút keresését.

Tényként fogadjuk el a Képviselőtestületnek a távfűtési rendszer üzemeltetésére hozott határozatát. A Kereszténydemokrata Néppárt mohácsi szervezete számára azonban elfogadhatatlan két lényeges körülmény, mely szerint:

– a távfűtési mű üzemeltetésére létrehozott Kft. ügyvezető igazgatójának kinevezése nem pályázat útján történt,
– a távfűtési lakások lakóinak nincsen alternatív lehetőségük más fűtési módra.

Tekintettel arra, hogy az elsőként írt kifogásunk már nem változtatható meg, ezt tudomásul vesszük.

A KDNP mohácsi szervezete tisztelettel kéri a Képviselőtestületet, hozzon határozatot az alábbiakban.

A mohácsi Polgármesteri Hivatal vizsgálja meg annak lehetőségét, hogyan lehetne kiváltani a jelenlegi távfűtési művet?

Hogyan lehetne elérni, hogy az érintett lakásokhoz ne a hőenergiát, hanem az energiahordozót vigyük?

Van-e műszaki lehetőség arra, hogy az egyes épületek egyedi gázellátással üzemeljenek?

Lehetséges-e konténeres gázkazánokkal ellátni az egyes épületeket?

Milyen költséggel járna ez a város, és milyen költséggel a lakó számára?

Mennyi idő alatt valósítható meg egy ilyen program?

Mi történjen a fűtőművel?

Tudjuk, hogy egy ilyen széleskörű vizsgálat komoly közgazdasági és műszaki ismereteket igényel és jelentős költségkihatása lesz, ezért tisztelettel javasoljuk a Képviselőtestületnek az 1993. évi költségvetésben erre a célra meghatározott összeget elkülöníteni és a vizsgálat elvégzésének határidejét 1993. június 30-án megjelölni.

Abban a reményben, hogy elterjesztésünk megértésre talál,

tisztelettel: Monostori Antal képviselő
a KDNP mohácsi szervezetének elnöke

A Kossuth emléktábla

Fotó: Schindl

Rizikótényezőink

A dohányzásról, mint rizikótényezőről beszélni nem hálás feladat akkor, mikor Magyarországon az elszívott cigaretták száma évente és fejenként 2500 db. Az európai átlag 1700 cigarettára. Ezzel egyenes arányban van a dohányzásra visszavezethető megbetegedések és korai elhalálozások száma, amely szerint a harmadik helyet foglaljuk el. Amerikában az utóbbi két évtizedben a szívbetegségek és az agyitörtnések halálozási aránya látványosan csökkent, aminek fő oka a rizikótényezők befolyásolása, különösen a dohányzás csökkenése. Kimutatták, hogy a dohányosok 5-6 évvel korábban halnak meg, mint a nem dohányzók, a halálos kimenettelű szívbetegségek veszélye kétszeres a dohányosokban, és ne felejtjük el a tüdőrákot, a száj, a garat, a nyelőcső, de a hasnyálmirigy, a méhnyak, a vese, a hólyag rákos megbetegedése is többszörösen fordul elő a dohányosoknál. Kisebbség a többnyire fordul elő a dohányosoknál. Kisebbség a többnyire fordul elő a dohányosoknál.

A dohányzásról, mint rizikótényezőről beszélni nem hálás feladat akkor, mikor Magyarországon az elszívott cigaretták száma évente és fejenként 2500 db. Az európai átlag 1700 cigarettára. Ezzel egyenes arányban van a dohányzásra visszavezethető megbetegedések és korai elhalálozások száma, amely szerint a harmadik helyet foglaljuk el. Amerikában az utóbbi két évtizedben a szívbetegségek és az agyitörtnések halálozási aránya látványosan csökkent, aminek fő oka a rizikótényezők befolyásolása, különösen a dohányzás csökkenése. Kimutatták, hogy a dohányosok 5-6 évvel korábban halnak meg, mint a nem dohányzók, a halálos kimenettelű szívbetegségek veszélye kétszeres a dohányosokban, és ne felejtjük el a tüdőrákot, a száj, a garat, a nyelőcső, de a hasnyálmirigy, a méhnyak, a vese, a hólyag rákos megbetegedése is többszörösen fordul elő a dohányosoknál. Kisebbség a többnyire fordul elő a dohányosoknál.

A dohányzásról, mint rizikótényezőről beszélni nem hálás feladat akkor, mikor Magyarországon az elszívott cigaretták száma évente és fejenként 2500 db. Az európai átlag 1700 cigarettára. Ezzel egyenes arányban van a dohányzásra visszavezethető megbetegedések és korai elhalálozások száma, amely szerint a harmadik helyet foglaljuk el. Amerikában az utóbbi két évtizedben a szívbetegségek és az agyitörtnések halálozási aránya látványosan csökkent, aminek fő oka a rizikótényezők befolyásolása, különösen a dohányzás csökkenése. Kimutatták, hogy a dohányosok 5-6 évvel korábban halnak meg, mint a nem dohányzók, a halálos kimenettelű szívbetegségek veszélye kétszeres a dohányosokban, és ne felejtjük el a tüdőrákot, a száj, a garat, a nyelőcső, de a hasnyálmirigy, a méhnyak, a vese, a hólyag rákos megbetegedése is többszörösen fordul elő a dohányosoknál. Kisebbség a többnyire fordul elő a dohányosoknál.

A dohányzásról, mint rizikótényezőről beszélni nem hálás feladat akkor, mikor Magyarországon az elszívott cigaretták száma évente és fejenként 2500 db. Az európai átlag 1700 cigarettára. Ezzel egyenes arányban van a dohányzásra visszavezethető megbetegedések és korai elhalálozások száma, amely szerint a harmadik helyet foglaljuk el. Amerikában az utóbbi két évtizedben a szívbetegségek és az agyitörtnések halálozási aránya látványosan csökkent, aminek fő oka a rizikótényezők befolyásolása, különösen a dohányzás csökkenése. Kimutatták, hogy a dohányosok 5-6 évvel korábban halnak meg, mint a nem dohányzók, a halálos kimenettelű szívbetegségek veszélye kétszeres a dohányosokban, és ne felejtjük el a tüdőrákot, a száj, a garat, a nyelőcső, de a hasnyálmirigy, a méhnyak, a vese, a hólyag rákos megbetegedése is többszörösen fordul elő a dohányosoknál. Kisebbség a többnyire fordul elő a dohányosoknál.

A dohányosok gyerekeinek születési súlya alacsonyabb, s később gyakoribbak a légúti

dr. Vida Mária

„...és, erb, /És oly szent akarat”
/Vörösmarty/

Gondolatok egy emléktábla-avatás ürügyén

Bús-szemérgős, szürke, koratéli idő van. Az a fajta, amelyet legszívesebben törölnénk az időjárásból és emlékezetünk-ből is - az, melyet valahogy kibírni, átvészelni lehet, aztán gyorsan elfelejteni. Ez a mai nap mégis más, több mint egy lucskos, nyirkos szürke hétköznap, mert az ünnep fénye, Kossuth Lajos szelleme ragyogja be. -Korán van még. Az ünnepelő közönség még nem érkezett meg. Csak páran topogunk a hajdani Német utca sarkán: szervezők, szereplők, s hozzám hasonló koránjöttök. Töcsákat kerülgetve igyekszünk a legjobb helyet kiválasztani magunknak, közel a bíróság falához, szemben az esőmosta, örökifju Petőfi-domborművel. Kicsinosítva, melegsárgán várja e sokatlatott épület újabb kitüntetését. Emléktáblát kap, mely örök időkre hirdeti, hogy 100 évvel ezelőtt, 1892. szeptember 13-án, Mohács közönségi képviselőtestülete dr. Serli Sándor írásbeli indítványára, Kossuth Lajos 90. születésnapja alkalmából egyhangúlag a város díszpolgárává választotta és az eddigi Német utcát nevével Kossuth Lajos utcának nevezte el. -Lassan gyülekezik az ünnepelő tömeg; fiatal lányok, fiúk nevetése harsan. Mellettük néhány komorabb felnőtt, a tanáraik. A sok, vidám esernyő színes virágkoszorúként öleli körül a kiszórt köves terecskét. Nehéz nekünk hátsó falán fehér vászonnal letakarva szerény emléktábla várja, hogy végre kiléphessen az ÉLET-be, teljesíthesse a rábízott feladatot, hirdesse emléket, dicsőségét egy nagyszerű államférfinek, politikusnak, tudósnak, lángszavú szónoknak. Mindenki és minden együtt van, várunk... Tán ismét a technika öröge tréfálkozik velünk? A nevető ernyőket - szemmel láthatóan - nem zavarja a tétlen álldogálás, vidáman kacarásznak, hangoskodnak, izegnek-mozognak. Én összebb húzom magam a kabátot, beljebb bújok sálamba, elátkozom magamat ismét ott-hon felejtett kesztyűm miatt, és igyekszem gondolataimat ünnepi rendbe szedni. Megpróbálom rendszerezni az utóbbi napok Kossuthal kapcsolatos olvasmánymorzsáit; hagyom, hogy elém toduljanak a képzeletalkotta képek e nagy ember-ről. -Látom, ahogy 1846-ban kiszáll a gőzhajóból, ide, Mohács földjére teszi lábát. Jellegzetes dús korszakálla, arcvonásai, termete alapján a bémész-kodó mohácsiak hamar felismerik, lelkesen éljenzik, ünneplik. Sepac József, a város vezetőségi tagja, kinek háza a Gőzhajó utcában, szemben a hajókikötővel van, könnyes szemmel invitálja házába a nagyrabecsült hazafit, szívélyesen megvendégeli. Kossuth jó szívvel, barátságosan fogadja a tiszteletteljes ünnepelést; jól esik neki a szeretetteljes fogadtatás. Miután megpihent, folytatja hajón útját Horvátországba.

Gyerekkorom emlékképeiben Kossuth mindig nagy országgyűlési szónokként, vagy toborzó-

körűtán, emelvényen állva s szó-nokolva parasztok között, vagy díszes ruhában, barna nagyasztalnál ülve, tekintélyes, komoly, gondterhelt férfakkal, mint kormányzó jelent meg. Felnőttként a nagy államférfiban az embert akartam megtalálni. Nem az "aranytolú" újságíró vagy a remek szónok érdekelt, ki aggastyánként is tudott másfél órán keresztül, papír nélkül szónokolni; nem a szabadság bajnoka, a kor hőse, kit lelkes szeretettel fogadott Anglia, és valóság-gal kameváli riccsijjal ünnepelve New York, lelkesedésben odáig menve, hogy újszülött gyermeküknek többben a Kossuth keresztnevet adták. Nem akartam megfejteni diplomáciai lépéseinek helyességét vagy helytelenségét - az embert kerestem, és végül nehezen, de megtaláltam. Zárkózott ember volt, gondosan igyekezett rejtetni a nyilvánosság elől mindazokat a személyes vonásait, amelyek véleménye szerint nem a közre tartoznak, és esetleg utólag torz képet alkotnának róla. Mégis a mozaikokat összerakva kialakul előttem egy olyan férfi képe, ki egész hosszú életét rendkívül tudatosan egy célnak, a haza függetlenségének áldozva élte le. Igen nagy önfegyelmel rendelkezett: a külvilág számára elkeseredettségét, rossz kedvét nem mutatta, pedig turini emigráns éveire - kisebb megszakításokkal - ez volt leginkább jellemző. Önértzetessége nem engedte idős korában sem, hogy munka nélkül elfogadjon barátok, tisztelők pénzsegítségét. Nehéz anyagi helyzetében - még 89 évesen is - reggeltől estig az íróasztalnál gubbasztott és írt, hogy írásai-ból fedezhesse szerény kiadásait. A gazdasági világválsággal elúszott minden vagyona, villáját el kellett adnia, bérlakásba költözött. Életében - saját bevallása szerint - sok tövis, és kevés virág volt. Magánéleti, közéleti kudarcok érték benn: óriási szívfájdalma maradt, hogy a nemzeti függetlenség ügye befejezetlen maradt. Világost nem tudta megbocsájtani Görgeynek, a kiegyezést újabb árulások tartotta, elárulták a külföldi hatalmak is, kiktől várta segítséget a szabadságharc újraélesztéséhez; ő, a "nemzet atyja", a nagy hazafi egy buta állampolgársági törvény bevezetése folytán elveszti magyar állampolgárságát is. Inkább vállalja a hontalanságot, de nem fogadja el a felkínált osztrák-magyar állampolgárságot. Elvei mellett minden körülmények között kitart. Bár szíve sajog hazája földje után, élve nem lép többé rá. Önkéntes száműzetésével fejezi ki tiltakozását a kiegyezés és annak hívei ellen. Inkább vállalja a magányt, a szó szerinti nélkülözést, hisz megelégelté a megelégeltet, kölcsönöket kénytelen felvenni, melyeket kemény munkával (írással) dolgoz le; olyan is előfordult, hogy magyarországi látogatói egyike pokrócba burkolódva találta íróasztala mellett a 91 éves férfit, a szoba hideg volt. Nem fűtötték be, mert takarékoskodni kellett a tüzelővel. Kénytelenek voltak fájni, idős hűgával együtt. Magányossága és betegeskedése az évek előrehaladtával egyre fokozódott. Emigrációs évei elején még megvan az a szűk baráti kör, akikkel esténként billiárdozik, kártyázik, de lassan elfogynek mellőle, csak Ihsász, az olasz hadsereg nyugdíjas ezredese marad

meg hű társnak, szerény segítőknek. 1881-ben, 77 évesen Ihsász is meghal, most lesz csak igazán remete Kossuthból, hisz fiait - Lajost és Ferencet - is a munka máshová szelítja. Sokat beteg: gyomorban-talmak gyötrik, csúsz kónozza, látása egyre rosszabb, lába fáj és dagad. Több, mint húsz éven keresztül a halált várja, s közben küzd a létfenntartásért. Utolsó idejében, hogy keserves anyagi helyzetén valamelyest javítsa, eladja a magyar nemzetnek könyvtárát.

Ez életének sötét oldala, melyet még sötétebbre színez magánéleti tragédiája: egyetlen leányának, Vilmának, és azt követően feleségének halála 1869-ben. Elveszték után hosszú ideig kerülte az embereket, mindig fekete ruhát hordott haláláig, hozzá fekete széles karimájú kalapot és vastag talpú cipőt visel. Látom magam előtt ragyogó fehér ingallérját, hófehér haját és ápolat szakállát, kék szemét, tejszerű fehér bőrt. Hogy ilyen pontos kép él bennem az öreg Kossuthról, ebben egy szemtanú leírása segített. Ekkor 75 éves volt Kossuth, de 80 évesen is még erőteljes, élénken mozgó, férfias, elegáns alak. S hogy a férfiaság szikrája még nem hunyt ki belőle, mi sem bizonyítja jobban, hogy két év múlva, 82 évesen a szikra lángra lobbant - beleszeretett egy fiatal, 17 éves erdélyi leánykába, Zeyk Sarolta. Kossuth életében a nőknek nem sok szerep jutott. Feleségét, Meszlényi Terézt, 3 gyermekének anyját mélyen szerette, rajta kívül két nővel hozták még kapcsolatba. Ki tudja, mi az igazság? És akkor jött ez a kis fiatal, csinos csitri és az öreg Kossuth megperzseldök! 1884 áprilisában ismerkedtek meg a lány Turinban élő nagybátyjánál, akivel Kossuth jó barátságban volt. Ez a platói szerelem, hisz viszonzásra nem talált, Kossuth életének napos oldalához tartozik. Hogy mennyire az eltelt erő jelentette ez a leány az öreg gavallérnak, az is bizonyítja, hogy Napsugám hívta. A közös séták, kirándulások során megnyílt az idős férfi lelkének legrejtettebb zuga is. Oly őszintén, szeretettel taníttatta, óvta Sárkát, amire csak egy mélyen érző, tiszta szív képes. Decemberben a zaja hazatér, Kossuthnak nagyon hiányzik kedves társasága. 1891-ig leveleznek, kezdetben sűrűbben, majd Zeyk Sarolta férjhezmenete után ritkábban, hiszen - Kossuth - tudva, hogy Napsugárát már más gondok kötik le, máshoz kötötte életét, nem tud olyan bizalommal lenni iránta. Kölcsönösen egymás lelkére kötik, hogy elégtel a legszemélyesebb vallomásokot. Kossuth meg is teszi, de milyenek a nők...? Sárka ládikája rejtett fiókjába dugva megőrizte őket az utókorok. S mily szerencsés! Így egy - ha nem is lényeges - de újabb színponttal gazdagodhatott Kossuth képünk.

A nagy hazafi öregkorának szívmengető érzései közé tartozott népének iránta tanúsított ragaszkodása, szeretete. S itt mindjárt Pécs jut eszembe. 1867. november 10-én a város választópolgársága, tüntetően a kormányval szemben, Kossuthot választja meg képviselőnek, aki elfogadja a tisztséget és mindjárt le is mond Irányi javára, ki hazatérni készül az emigrációból.

Állampolgársága elvesztése után a nemzet kárpótolni akarja

úgy, hogy városok sora választja díszpolgárává.

1892. szeptember 13-án Budapest közgyűlése, a király, Ferenc József, kifejezett akarata ellenére egyhangúlag díszpolgárává választja Kossuthot, és szeptember 18-án adja át a díszpolgári oklevelet a küldöttség. A főváros ünnepli a "Nagy Öreget".

Milyen kísérteties hasonlóság! Mohácson ugyanezeken ugyanez történik. De büszke vagyok rá, hogy Pécs csak utánunk, mohácsiak után, november 24-én, választotta díszpolgárává a nagy politikust! Mohács is élte, ünnepli az aggastyánt: a minden vasárnap megjelenő Mohács és Vidéke c. társadalmi hetilap /XI.évf. 38./, 1892. szeptember 18-i számában Margitay Valér a következőket írja Kossuthot méltató egész oldalas cikkében:

„Pártszenvedély, visszavonulás, irigység némuljatok el a mai szent ünnepünkön ...” ne mondjátok, hogy a magyar nem tud nagy szerző eszméért lelkesedni.

„S az ő szívének is mily nagy öröm lehet az, hogy a nemzet, mellyel annyit jót tett, im' élvezze nagy munkájának édes gyümölcsét!”

A szeptember 25-i szám beszámol a Kossuth-banketről, hol ismét Kossuthot dicsőítik, messzeszögű nagy történelmi alaknak nevezik, nevét mint nagy idők apostolát, mint bölcs profétát említi. A Mohácsi Iparosok Olvasókörre rendezte a fényes bankettet, hol a „a nagyteremben babékoszorúval körveztve függött Kossuth arcképe”.

Ugyanez időben az újság beszámol arról, hogy „Kossuth emléke” címmel Clair Vilmos hírlapíró emlékkönyvet adott ki 18 képpel illusztrálva, mely Kossuth életét és a szabadságharcbeli szereplését tartalmazza.

Mindezen gondolatok mint apró villanások keveredtek bennem a várakozás 5-6 perce alatt, míg végre felcsendültek az ünnepség kezdetét jelző Himnusz hangjai. A megemlékezés mértékettartó, gondolatébresztő volt, melynek bensőségessége még a robotog autók zaja sem tudta igazán megzavarni. S az ünnepelő, a már megcsendesült ifjak szétszéledtek, magukkal vevéremelhetőleg - egy szikrát abból, amit jelent nemzetiünknek, nekünk e nagyszerű ember. És tán a szikra egyszer lángra lobban!

Végeztül hadd idézzek Kossuth utolsó kéziratából, melynek címe: Magyar ügyek 1863-65.

„... Igen, én a múltnak embere vagyok; de az a múlt... olyan múlt, amelynek jövődönnek kell lenni, ha a magyar nemzetnek van még jövődönje. Hazádnak rendületlenül légy híve óh magyar. Ez az a múlt, melynek én embere vagyok? Ez az a múlt, amelynek emléket feleleveníti a magyar népnél az én nevem. Kegelete nem nekem, ... kegelete kiírthatatlan nemzeti vágyaknak, kegelete elveknél szól. Az óramutató nem szabályozza az idő folyását, de jelzi: az én nevem óramutató; jelzi az időt, mely jönni fog, melynek jönni kell...” „A jövődön neve: állami függetlenség”.

Kossuth függetlenségi álma napjainkra valóság lett. De Petőfi idézve: már elmondhatjuk-e, hogy „megálljunk /Mert itt van már a kánaán!?”

Kovács Á.

Kossuth

„Kossuth Lajos azt üzenté...”

Kossuth apánk üzenetére vonultak eleink, vonulnánk mi is. Csak hívna! Hívna már!

Megtestesítője volt és megtestesítője ma is annak a nagy magyarnak, aki világfi is. Magyarhontól Európán át Amerikáig kultusz teremtett annak a szellemiségnek, amit mai szóhasználatunk közep európainak, jó értelemben vett nép-nemzetinek, Duna-medence egyesült nemzetinek mondanánk.

A dalia, szónok, a nemes, a gazdasági szakember, a hadseregparancsnok, a reformer, a társadalomtudós és az erélyes országvezető mind-mind nimbuszához tartozik. Munkásságáról szóló tanulmánykötetek

sora csak kis részben elemzés és tanulmány, nagyobb részt megnyilatkozásainak, cselekedeteinek, intézkedéseinek és rendeleteinek dokumentumtára. Hazai és emigrációs munkássága egy egész történelmi korszak leírásával azonos, kezdve a rendi országgyűlések, a reformkor, a Szabadságharc, a megtorlás, a Kiegyezés, az iparosodás elveinek és menetének tőle való függősége vagy eredete kimutathatóságától a magyar érzelem és lélek vele való azonosulásáig.

A Petőfi tiszteletére állított dombormű mellé helyezte városvédő egyesületünk a Kossuth-emléktáblát. A két egy-

mással jól összehasonlítható, de össze nem mérhető gényes más-más alkalommal és más helyzetben járt Mohácsra is. Városunk méltán büszke, hogy ők - ha csak rövid időre is - földjére léptek. 1992-ben, amikor az ország a Millénium évére készülődött, e készülődés lázában mindenféle módon körülrajongta az akkor még élő Kossuth személyét. Szobrok és festmények száza, méltatások mellett sok közösség, így a mi városunk is díszpolgárrá avatva. Egyesületünk úgy véli, kiemelt helyen kezelendő és az országos emlékbizottsághoz

csatlakoztatható a Mohács lakossága körében újjáéledő Kossuth-kultusz, nemcsak a halálának évfordulójáig, 1994-ig, de utána is.

A Kossuth Társaság részéről érkezett visszajelzés és az elnök személyes jelenléte naggyá emelte a megemlékezés ünnepét, büszkékké vagyunk a kapott emlékéremre és emléklapokra és büszkékké vagyunk, hogy részt vehettünk a zimankós-esős ünnepség megszentelő tisztítóvíze alatt az egyik legnagyobb európai emléktáblája avatásán.

Kedves János

Bóly is 900 éves

Bolok „község”, ahogy egy 1093-ban kelt birtokadományozó levélben olvashatjuk, jövőre ünnepli 900 éves fennállását. A mohácsi város és a település is megsemmisül. S majd csak a XIII. sz. elején kel eljött és rohamos fejlődésnek indul. Köszönhetően a betelepített németeknek és legfőképpen Montenuovo hercegnek, aki igazán összefogta az itt élőket. Megindította a fejlődést, amely azóta is tart. A település ma már Bóly néven ismeretes.

– Dr. Rózsás József tanár urat kérdeztem az évfordulóval kapcsolatos tervekről, elképzelésekről:

– Emlékezetes, szép jubileumot szeretne a bólyi önkormányzat, annál is inkább, mert 30 évvel ezelőtt a 870. évfordulón egy nagyszabású, egész községet megmozgató ünnepséget rendeztek. Az Önkormányzat célja, hogy a község lakosságát mind nagyobb mértékben bevonja az előkészületekbe, s a közös munkát az egyes egyleteken, társadalmi rendezvényeken keresztül próbáljuk megvalósítani.

Egy 15 tagú Kulturális Bizottság alakult, amely már meghatározta a jubileumi év 4 fő ünnepségét.

Az ünnepségsorozatot március 14-én egy Nemzedékek című kulturális műsorral nyitjuk meg, ahol az óvodásoktól egészen az idősebbekig mindenki képviselheti magát (dallal, táncsal, verssel). Március 15-én a 48-as forradalomra emlékezünk az Általános Iskola segítségével. Május végén két jelentős napra kerül sor. A Pünkösdi előtti szombaton Majális lesz a parkban. Pünkösdi vasárnapján megyei Kórustalálkozóznak ad otthont a község. A rendezvényeken remélhetőleg egy osztrák fűvészenekar is részt vesz. Kértük Baranya Megye Közgyűlését, hogy augusztus 20-án Bóly község rendezhesse a megyei Szent István-napi megemlékezést. Az ünnepre valószínűleg elkészül egy Bóly-monográfia. A történeti részt Málk László tanár írja, a néprajzi fejezet pedig dr. Imre Mária múzeumi osztályvezető és Magyarlaci Józsefné dr. tanárnő munkája lesz. A nyár végén a volt Magtár épületében helytörténeti,

néprajzi kiállítást rendezünk, valamint a bólyi származású művészek mutatják be alkotásaikat. Találkozót szervezünk a Bólyból elszármazottaknak. Az ünnepségsorozat csúcspontja a Faluház átadása. Díszvendégként meghívjuk Göncz Árpádot, a Magyar Köztársaság elnökét. Az még nem dőlt el véglegesen, hogy milyen kulturális műsorral avatjuk fel ezt az intézményt. A fentiekben túl egyházi ünnepekre, kulturális csoportok fellépésére, sportversenyekre látogathatunk. Az önkormányzati költségvetés jelentős megcsappanása ellenére alapítványi támogatással valószínűleg úszómedencét építünk. Tudjuk, hogy Mohács is 1993-ban ünnepli fennállásának 900-ik évfordulóját. Javasoltuk a közös, illetve a kölcsönös rendezvényeket, de ebben a kérdésben még csak az egyeztetés elején járunk. Egy ilyen jubileum mindig próbája egy közösség egységének, összetartozásának. Reméljük, hogy Bóly lakossága kiállja ezt a próbát és jól vizsgázik közösségi létből.

Török Zsuzsanna

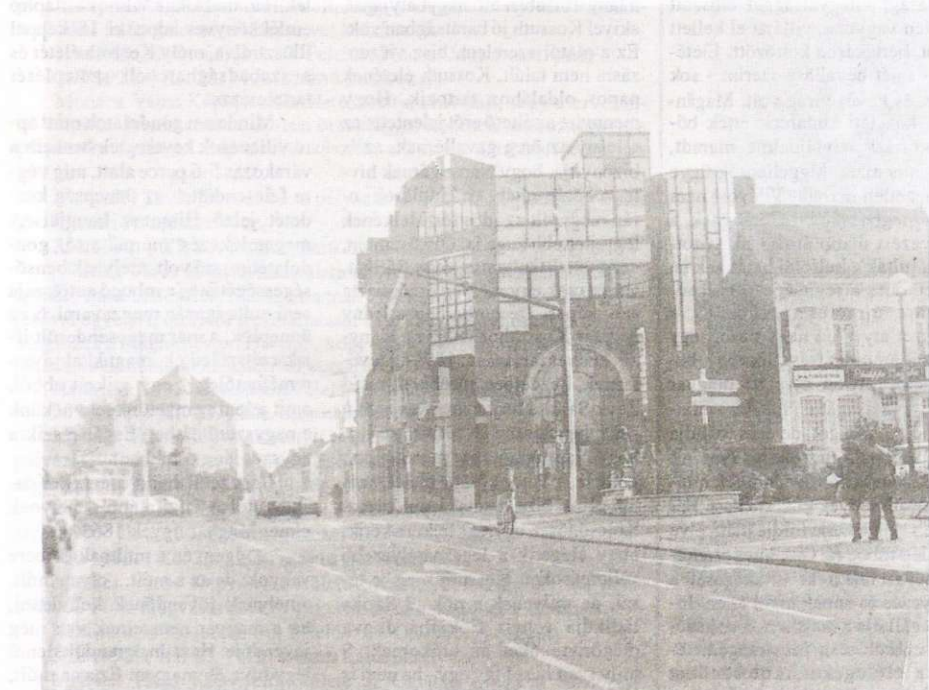
Déja vu (ejtsd: dezsavü – már volt valahol)

Franciaországi, wattlelosi képek

Emil
Rousseau sokkal többet el tud mondani mindenféle francia Emilről, mint mi. Ottjártunkkor azonban a mi Emilünk különös, soha nem tapasztalt, – de mindig várt élménnyel ajándékozott meg bennünket. Ő

vánunk elérni, – az is bemelegítő, milyen tehetséggel, milyen tisztességgel, illetve a zene analógiáján – mennyi gyakorlással. Európa fogad, befogad, megtisztel, – de mutasd meg, mit tudsz, tárd ki szíved. Emilünk megtanított...

korszakba, az erősítő, energiaátalakító, számítógépezérlési eszközök előtti – fűvös és akusztikus zeneszerszámokkal alkotott zenék világába. Később, jazz-klubba járva a rektaim, a New Orleansi, a Duke Ellingtoni, az európai és dél-

Wattlelosi utcacérlés

Fotó: Vetró

olyan volt. Emil a város protokollfőnöke, aki minden kezében sok-sok szálát tart, akinek balkeze is jobb, akinek keze ügyébe esik minden, akinek minden a kezére áll, aki mindent kézbe is vesz. – Most feláll, most kihord, jókedvre deríti a konyhaszemélyzetet, eligazítja társait, mosolyog ránk, italt hoz, koktélt kever, társalog. Bemutatja nagyreményű fiát, a konyhaséfet. Alkatilag a mackó és a párdúc keveréke, ruganyosléptű és súlyos, erős és könnyed, de főleg intelligens. Homloka már jóval feje búbja fölé magasodott, szemüvege nem egydioptriás, kezéről gyakorta törli a lelkiismeretes ügybuzgalom verejtékcsöppjeit. Ha jól érezted magad eddig is, akkor mindezt igazán fixálj egy jó harsonaszóval, amit született muzikalitással vegyít tamburazeneink játékaéhoz. És akkor, ott megérted mohácsi zenészeink virtuóz játéka alapján, mi az „Európa”, mit is kívá-

Mons
Mons, odaúton és visszaúton is célozgatunk e helyet, tudva, ha odaérünk, onnan már a többi gyerekjáték... Mons, Ypern, Verdun, Namur, Sedan, Dunkerque a környék helyiségei, amelyek a történelemkönyvekben egykori kegyetlen események, tömegkatasztrófák névtáblái voltak, majd az irodalom és filmművészet állandó díszletei lettek. Az első és második világégés vádghídjai, hullahegyei helyett most kedves, békés gyermekmesék, kamasztörténetek, vagy máskor ódák és himnuszok, szonáták és szimfóniák jutnak eszedbe a parányi gazdaságokról, falvakról, legelő tehenekről, illetve a díszes középületekről, katedrálisokról. A fű zöld és egyforma, útjain elterveve is csak jól járhat, itt mindent idémes megnézni...

A dízóz
Jó, hogy koromnál fogva beleszülettem egykor a szving-

engedelmeskedtek Istennek és örök kárhözatra taszítottak. Régi név: Ságvári Endre **Szent János utca** 1350 körül a Csehországi Nepomukban, Prágában tanult és ott szentelték pappá. Később érseki helynyökké neveztek ki. IV Vencel király jogtalan követeléseinek ellenállt, emiatt

amerikai jazz stílusairól is kóstolókat szedgettem. Egyszer egyszer átütött laikus, sznob védőpáncélzatomon a zene-élmény robbanófeje. Talán ezeken az egykori lőrésiken keresztül, a rávárás vákuumával nagyon könnyedén szívig hatolt a Dizöz búgó hangja. Társainkkal odacövekeltünk az alél közelébe – és nem törődve az étkezé- zsiabongó, ráncosodálkozó többiekkel – mohácsi majomszigetként ringattuk magunkat a ritmusokra. Laci, Péter, Zoli, Sanyi ugyanazt próbálta mondani: nekem más nem is kell, érdemes volt 1600 km-t megtenni. Tudtuk, hogy a kultúra gyökerei nem ilyen távolra lettek ültetve egykor, tudtuk, hogy mindez otthon is megteremhetne és megélhetne. – És sajnos tudtuk, hogy ez a látszólagos hajszál „csak” a különbség. – Az, hogy ami ott való, az itt déja vu...

Kedves János

viszály keletkezett közöttük, mivel a gyónási titkot nem árulta el, a király meggaragudott rá, agyon kínozták. Testét haldokolva vagy már holtan a Moldva folyóba dobták. Sírja a prágai Szent Vitus templomban van, Nepomuki Szent János így lett a vízenjárók védőszentje.

Mese habbal

Nem tudom, ki hogy van vele, de nekem az a véleményem, nagyon hiszékenyek vagyunk, mi emberek.

Megváltozott körülöttünk a világ, s néha igen nehéz a beilleszkedés. Új értékesítési rendszerrel ismerkedünk – minden műfajban. Elárasztanak bennünket prospektusokkal, egymás után kopogtatnak be lakásunk ajtaján más-más ügynökök. Csak egyben hasonlítanak: az általuk kínált termék a legkövetkezőbb és a legkedvezőbb árfekvésű. A kínálat szerint legalábbis. Katalógusokból válogathatunk, csábító nyelvre remény-akciókkal ámítanak bennünket. Egyes újságok tele vannak csodás fogyasztószerekkel, amelyekre naív emberek (többnyire hölgyektől) remélik, hogy megnyitják pénztárcáikat, ami egyébként elég üres, a legszükségesebbre, ha telik belőle. Behízelgő ajánlatokat tesznek, miszerint visszatérítik a pénzt, ha nem vált be a dolog. Bizonyosság fotókat közölnek a még kövér, és a csodálatosan lefogyott személyekről. Mindezt éhezés nélkül! Van ma már sok termék, ha nem is olcsó, amikkel nem kell zsarolni a szervezetet. De a mesésről, összetételüket, hatásmechanizmusukat titokban tartó termékek hirdeté-

se mellett arról nem írnak ezek a rejtélyesen névre érkező prospektusok, hogy az egészséges életmóddal, kiegyensúlyozott életvitellél és a káros szenvedélyektől mentesen élőknel nincs jobb reklám! Nem furcsa, hogy a bemutatott példák olyan távol, külföldön élnek tőlünk, találkozni nemigen tudunk velük? Mindenkinél szuverén joga, hogy a pénzért mire költi, miben bízik, hiszen a pszichés hatás elengedhetetlenül fontos még a gyógyulásban is. Másiképpen ítélem meg a szakmailag tesztelt termékeket, bármilyen legyen is az, mint a rózsaszínű kislánymeséket. Ettől eltekintve tiszteltem minden olyan törekvésnek, ami előreviszi az emberiség jólétét, egészségét, kényelmét. Az emberi hiszékenységet kiaknázó jelenségek ellen viszont berzenkedem.

Különböző apróhirdetéseket olvashatunk, amelyek könnyen, szinte munka nélkül ígérnek magas jövedelmet, mindenféle igényt kielégítő szolgáltatásokat, ideális partnert. Szemrebbenés nélkül adnak fel pikáns szövegű hirdetéseket, ügyesen megfogalmazva, hogy az még a közbotrányokozás fogalmát ne merítse ki. Aminap is kaptam egy névtelenül nagy borítékot. Egye-

nesen egy Jean Rignac nevű világhírű asztrológustól. Kézírt levélben, személyemre „szabott” bizalmas levélben értesített arról, hogy a csillagok állása szerint egy jobb időszak elé nézek, s még jobb is vár rám, ha befizetek 1990 Ft-ot. Elgondolkodom, honnan ismerhet engem ez az úriember? S milyen jól beszéli nyelvünket? Mindenesetre írn fogok ennek a Top Trading Hungary műintézetnek és tájékoztatást kérek, honnan jutottak a címemhez, és az adataimhoz. Bizonyára nem vagyok egyedül ebben, s egy percig sem hiszem, hogy ennyire törődne velem olyanok, akik nem ismernek. Egészen más kérdés, ha valaki hisz az asztrológiában, és önként fordul e tudomány képviselőihez jövődjének tudakolásáért.

Jönnek házalók, szekták képviselői, és ki tudja meg, ki nem. Idős házaspárhoz csöngettem be egyik este. Nem tudták, hogy jövök, alig merték a kaput kinyitni. Félelmük nem alaptalan, gyanakvásaira okok vannak. Sok a gyanús, félelmet keltő jelenség. Van, akik hiszékenységből akarják kenyerüket megkeresni. Azért jó, hogy vannak becsületes emberek is.
M. Nyirek Judit

Paolo Dorelli ékszere?

Egyik ismerősöm mesélte el kicsit csalódottan a következő esetet.

A Bakker Holland Kft-től, Budapestől rendeltem virághagymákat. Szeptemberben kaptam egy katalógust és egy névre szóló levelet, amelyben közölték, hogy esélyem van 4.000.000 Ft. megnyerésére és egy gyönyörű ajándékra. Mellette három szerencseszámmal ellátott sorsjegyet, amely részt venne egy december 15-e utáni sorsoláson. A „hihetetlen ajándékok” Paolo Dorelli által tervezett ékszerek, modern női karóra arany szíjjal (14 karátos) leheletkönnyű íráshoz szép tolltollak, hozzáillő filctollal, csillogó drágakövek kiegészítésként (14 karátos) eredeti ólomkristályból készült finom csiszolású kagyló, igaz-

gyöngyökkel és egy elegáns szitakötő kitűző hölgyek részére.

Október 21-én csomag érkezett, az ismét általam rendelt rózsatöveket, tulipánhagymákat tartalmazta (gondosan csomagolt, jó minőségű áru, tájékoztató mellékelve). A csomagban érkezett részemre az én ajándékom: egy szitakötő kitűző. Megnéztem az ékszerésznél, aki mikor meglátta a kezemben, annyit mondott, hogy „bizsu” és maga a 26. aki megnézte velem. A környezetemben (Kölkeden, Bólyban, Mohácson) erről beszélünk, mert itt mindenki szitakötő kitűzőt kapott. Érdekes, nem? Paolo Dorelli „ilyen” ékszereket készít? A bársztyokot, amiben érkezett, többre becsülöm. Ez az egész csak egy olcsó rek-

lámfogás? – teszi fel a kérdést az ismerősöm. Mit várhatunk a decemberi sorsolástól?

Kérem azokat, akik szitakötőn kívül más „értékes” ajándékot kaptak a Dorelli ékszerekből jelezzék a szerkesztőségbe, a kedélyek megnyugtató végett, hátha nem is egy olcsó reklámfogás az egész! Ha érkezik jelzés, a lapban beszámolunk róla.

Még az első „szerencsejáték” be sem fejeződött, már megérkezett a következő a „Ház és Hobby” nevű szerviztől. Egy VW Golf-ot vagy 1.000.000 Ft-ot lehet nyerni. Ismét van nyereményjelvény, amely részt vesz a sorsoláson. Ebben már bízni kell!

Gömzsi Tiborné

Nézőpont

Izmusok

Az „izmusok” korát éljük. No, persze nem művészeti kifejezőmódok tekintetében, hanem életbevágóan komolyan. Boldog békeidőnek tűnik, mikor baráti társaságokban az „izmusok” kifejezés egyértelműen a művészetekkel kapcsolatos beszélgetések szókészletében volt használatos.

Ma, ha belelapozok valamelyik újságba, vagy hallgatom a rádiót, kilószám ömlik felém a legnegatívabb izmusözön: fasizmus, nácizmus, rasszizmus, antiszemitizmus, nacionalizmus, sovinizmus. A hétköznapi ember azonban semmit nem tud kezdeni ezekkel a kifejezésekkel, s hála Istennek, köznapjaiban sem érzékeli. Örömmel fejezhetjük ki, hogy így van ez más, tőlünk nyugatabbra lévő társadalmakban is. A hétköznapi emberek kötelességszerűen végzi a rábízott munkát, s ez az ágában sincs bedőlni semmiféle izmusnak. Derék tollforgatóink egy része hiába fáradozik azon, hogy népünket külföldön a fenti negatív jelzőkkel lejárassa, ugyanis a közembert ott sem érdeklik a bajkeverő boszorkánykonyhák kotyvalékai. A közember dolgozik, s igenis jövőt épít, s építi mindenféle „izmus” nélkül. Fiatlajaink nagy része azt sem tudja, mi fán terem az antiszemitizmus, s hála a Gondviselőnek, azt sem, hogy mi

a fasizmus igazi lényege. Igazából a kommunizmus sem érdekli már. Mert az embert, ha lelkiileg egészséges, nem is köthetik le a negatív eszmearamlatok. Az öncélú, sehova el nem vezető politizálás mindig is idegen volt a normálisan gondolkodó közember számára. A jó értelemben vett átlagember élni szeretne csupán, lehetőleg emberhez méltóan. S meg is teszi. Mert itt, a Kárpát-medencében szükség szerűen vált olyan emberré, aki mindig talpra esett. Ebben a térségben nemzetiességi hovatartozás nélkül, történelmi szükségszerűségekből mindig életképes volt az ember. Most is az. Annak ellenére, hogy szinte lehelik belé a pesszimizmust, s ha néha fújja is a karaméneket, mégis másként cselekszik, mert van magához való esze. Itt, a Kárpát-medencében, nem lehet többet belezavarni egyetlen értelmetlen nemzetet sem „izmusba” addig, míg újabb diktatúra nem ragadja karába. Mert most demokrácia lehetne, ha nem akarnák egyesek egyengondolkodásra kényszeríteni a végre eszmélkedő polgárokat.

Külföldi megítélésünket sem a megjelent hamis újságcikkek befolyásolják, mert a határainkon kívül élő ember is előbb hallgat saját tapasztalatára, mint a lapok hordalékaira. Hazánkat is

abból ítéli meg, hogy milyen fogadtatásban részesül.

Egészséges büszkeséggel töltött el legutóbbi nemzetársági utam tapasztalata. Mikor egy kereskedő megtudta, hogy magyarok vagyunk, olyan határtalan örömmel beszélte el magyarországi útjait, a magyar emberek lovagias vendégszeretetét, hogy öröm volt hallgatni. Ez az ember Kelet-Európa nemeseinek nevezte a magyarságot. Alig pár óra múlva, egy másik találkozás alkalmával megismétlődött az elismerés: a magyarok nagyon kedves emberek, kiváló vendéglátók, jóhumorúak, szeretetre méltóak — hangzott alkalmi ismerősünk szájából. Jó érzés, ha elismerően nyilatkoznak népünkről, s még jobb, ha negatív tulajdonságaink hamis terjesztése ellenére a józan ember mégis tapasztalataiból ítél, és nem a rosszindulatú propagandából.

Bizakodásra ad okot, hogy külföldön dolgozó hazánkfiat szívesen alkalmazkodik, mert megbízhatónak, szorgalmasnak tartják. S ha idegenben ilyen eredményekkel rendelkezünk, miért ne lehetnénk itthon is ilyenek?

Van remény a talpra állásra! De „izmusok” súlykolása helyett hitre, kitartásra és egészséges önbecsülésre van szükségünk!

Lajdl Klára

Új utcaneveink

Régi neve: Kisfaludy tér
Szent Mihály tér
Isten nemcsak embert teremtett, hanem angyalokat is. Szt. Mihály főangyal a jó angyalok vezére volt a rossz angyalokkal szemben, akik nem

Mohácsi emberek

Pincér akartam lenni: Márton László üvegesmester

A város: közös szülőföldünk. A mi városunk, történelmi és mostani Fekete Sík. Emberek, mohácsi polgárok éltek, élnek itt. Meghatározó zúk, fölemelik, lakhatóvá teszik közös folyónkon, a dunai hullámokkal együtt elzúgott időt. Szébbik arcukat fordítják felénk. Íme az első arc: Márton László.

– Kedves Márton László úr, legendák keringenek arról, hogy milyen munkastílusod van. A humorodra gondolkodok, mely vidámsággal megtölti az egész várost. Ezt honnan örökölted?

– Az édesanyám volt ilyen nagy szellem s hála Istennek ilyen most is. Tőle örököltem a stílusomat. Édesapám, kőműves és tetőfedő mester lévén, hallatlanul szigorú ember volt.

– Nem örökölted édesapád szakmáját. Hogyan lett belőled üvegesmester? Miért ezt a foglalkozást választottad?

– Véletlenül történt. Pincér akartam lenni. Valahogyan nem sikerült. Kárpitos tanuló lettem a mohácsi KTSZ-ben. De nem szerettem azt a szakmát. Ez elterjedt rólam. És amikor a Koczás Pista bácsi meglátott, azt mondta, hogy itt van ez a gyerek, csináljunk belőle egy kitűnő üveges szakembert. Így indult el a pályám.

– Korán, 23 évesen lettél mester, 1965-ben. Kitől tanultál, kik voltak a tanítód?

– Meghatározó mesterem Koczás Pista bácsi volt, akitől a mesterség alapelemeit tanultam meg. Hogyan kell emberi kapcsolatot teremteni az emberekkel. Kitűnő humora is volt. Ez is nagy mértékben hatott rám. A másik és szintén meghatározó ember Krepp Gyuri bácsi volt.

– Mi sarkallt arra, hogy ilyen fiatalon bizonyosságot tegyél?

– Mohácson egyetlen üveges volt akkor, a szegény Harsányi bácsi. És sokat járt hozzá a Ruff Tibor mézeskalácsos, tükröket vágtam a mézeskalácsokba. Ő mondta, Laci-kám miért nem váltod ki az ipart? Ez 1964-ben történt. Ipart váltani abban az időben csak mestervizsgálattal volt lehetséges. Mivel nekem már volt segédlevelem, jelentkeztem a vizsgára. Pesten történt, 1965 március 1-én. Heten vizsgáztunk, volt közöttünk egy nő is. Tizenötven voltak a vizsgabizottság tagjai.

– Mi volt a vizsgamunkád, mivel kellett bizonyítani, hogy mester vagy?

– Én voltam a legfiatalabb. A többiek mind 40 év felettek voltak. Egy idős úr műhelyben zajlott a vizsga és rögtön felfigyeltek arra, hogy balkezes vagyok. Akkoriban az üvegvágók gyémántból voltak. Nem ilyen kerekcsap vágókkal dolgoztunk, mint most. A vizsgán minden munkafázisban én voltam az utolsó. Barokk stílusú tükröket kellett kivágni. Nekem maradt az utolsó, a legbonyolultabb forma. De sikerült megoldanom minden feladatot. Mindannyiunknak ki kellett tennie az asztalra a szerzőmunkát. Az enyém volt a legszebb. És ez is meglepte a vizsgabizottságot.

Álmok és realitások

– Sikeres vizsgát tettél. Amikor hazajöttél, rögtön önálló műhelyt nyitottál?

– Sajnos nem tudtam az álmodomat megvalósítani, mert anyagi helyzetem ezt nem engedte meg. Megnősültem 1963-ban, feleségem Kiss Ilona, akinek az édesapja halász volt. Beálltam segédmunkásnak a gépgyárba, mert gondoskodnom kellett a családomról.

– Ennyire kellett a pénz?

– Egyetlen lehetőség volt csupán, az akkori ÉPSZÓV. Csak ott lehettem volna üveges.

– Megszülettek a gyerekeitek, két lány: Ilona 1964-ben, Éva 1967-ben. Önálló műhelyt nyitottál. Hol rendezkedtél be a családdal?

– A szüleimnél laktunk az Eötvös utcában. A házból farragtunk le egy darabot, később az udvarban építettük meg a műhelyt. Nehéz időszakom volt ez. Nem szívesen emlékezem vissza erre a korszakomra.

– De egyszer csak híre kelt, hogy olyan mintás üvegek készülnek a műhelyedben, aminek nem volt párja messze a környéken.

– Nagyon sokat gondolkodtam, a mintásüveg készítésén. De el kell mondjam, hogy nehezen értették meg, hogy mit is akarok csinálni. Nagyon szép, esztétikailag is pompás üvegeket csináltam. Egy mohácsi kiállításon ezért megkaptam a Kiváló Kisiparos címet. Közben ólomüvegezzéssel is foglalkoztam és kétszer is megbízták a Fogadalmi Emléktemplom ablaküvegeinek resztországi tagjai.

Fotó: Schindl

taurálásával. Megtisztelő feladat volt számomra.

– Ekkor már úgy érezted, hogy megbecsülik a munkádat?

– Mindig kerestem annyit, amiből a családom tisztességesen megélt. Versenyezni soha nem is akartam a milliomos iparosokkal. Ez távol áll emberi természetemtől.

– Láttam és tapasztaltam, azt is, hogy a hivatal mindent elkövetett azért, hogy ne tudjadj kifejezni áldásos tevékenységedet.

– Ez pontosan így volt. Nekem azért sokat kellett dolgoznom, hogy kivívjam az emberek megbecsülését.

– Híresen kitűnő képeretező is vagy. Ezt kiől tanultad?

– A képeretezést önszorgalomból tanultam meg, és Kaponyi István mester úrtól, aki a képeretezés nagy művésze volt. Istennek hála még él, és ő is mohácsi.

– Szüleidnél az Eötvös utcában volt a műhelyed. Aztán egyik pillanatról a másikra

viszazaadt az iparendéjeledet.

– Abban az időben az adóhatóság rámtelepedett, mint egy bűnözőre. Elvitték a pénztárcönyvet, nem is láttam három hónapig. De a többi iparost és mestereket is intenzíven zaklatták.

– Ezt úgy értelmezhetem, hogy kivették a kezedből a munkát?

– Azt hiszem, nem kell bizonyítanom, hogy mennyire szeretem a szakmámat. Ez olyan időszak volt, amikor a legjobb volt, hogy ha nem értesz semmihez. Nem volt szükség az igényes munkára. Mindent kontár módon gyorsan kellett létrehozni. Ennek ellenére jó helyre kerültem, a Városgazdálkodási Vállalathoz. A szerszámaimat azért megtartottam, mert pontosan tudtam dolgozni velük!

A karácsony meghatározó ünnep

– Mit jelent számodra a pénz? Úgy ismerlek, hogy nem igen hajszoltad. Nagyvonalú

embernek, igazi mohácsi polgárnak ismerlek.

– Igazad van. Nem hajszoltam. Annyit akartam belőle mindig, hogy tisztességesen tudjak élni.

– Vannak barátaid, ők több évtizede élnek a közeidben. S általában ők is mesteremberek, mint te. De van egy tanítványod, munkatársad aki a legkövetlenebb munkatársad, több, mint 20 esztendeje, Kovács Kálmán úr.

– Gyerek volt, amikor hozzám került, merem állítani, hogy a szakmában nagy rangot vívott ki magának. Szinte családunk tagja. Most néhány hónapja megszakadt kapcsolatunk, mert munkanélkülivé vált. De mihelyt megtehetem, megint együtt fogunk dolgozni.

– A Sámson féle házbán, a Pécsi Sprint tulajdonában lévő műhelyben dolgoztok vejedél és Kovács Kálmánnal. Megint önálló lettél. Mi az oka ennek?

– A szövetkezettől elmentek a szakemberek, lecsökkent a létszám. A geodéták eladták az egész házat. Most a Tanácsház utcában dolgozom.

– Köztudomású rólad, hogy családteret ember vagy. Milyen karácsonyokat éltél meg gyerekkorodban, és milyenek ezek az ünnepek most?

– Gyönyörű gyerekkorom volt. Szegények voltunk, de mindig éreztük, hogy felemelő napokat élünk át. Tudtuk, hogy most született meg Jézus Krisztus. Varázslatos élményben volt részünk. Betlehem-i játékokban vettünk részt. Barátainkkal eljártunk háromkirályozni. Akkoriban intenzíven éltük meg ezt a meghatározó ünnepet. Az elmúlt években úgy ünnepelünk, hogy a vejem Póka Csaba inspirációjára Ili lányoméknál vagyunk. Együtt van a két család. Velünk vannak az unokák is. És ez gyönyörű.

– Ebben a Kazinczy utcai házbán, ahol most laktok, nagyon meghitt, emberi hangulat uralkodik. Ismerünk más iparosokat, akiknek emelethez házuk van és Mercedesekkel járnak. Benned volt hasonló becsűség?

– Gyönyörű álmaim voltak, de a földön jártam mindig. És a humoromat soha nem veszítettem el. Voltak nehéz időszakok az életemben, de ezeken a jókedvem és a barátai

im átsegítettek. És egyetérték Konrád Györggyel: nekem is van esténként kivel elbeszélgetni. Megtartó asszonyok, szülőföld

– Kiss Ilona, a feleséged, hogyan segített, amikor mélypontokon voltál?

– Legfontosabb dolog az életben, hogy a feleségem mellettem volt mindig. Kifáradtam a romló időben és most is. Ismertem embereket, akik alkoholisták lettek, mert elhagyta őket a feleségük. Nekem és a városnak is szükségünk van a megtartó asszonyokra és a családokra is. Hiszen ebből épül föl, táplálkozik egy ilyen város, mint a szülőföldünk.

– Amikor rosszra fordult a sorsod, gondoltál arra hogy elmész a városból?

– Ragaszkodom közös szülővárosunkhoz, Mohácshoz, mert ez a hazám, az otthonom, itt él édesanyám. S itt vannak elmetve halottaim. S itt van a világ legszebb folyója a Duna. S itt élnek a barátaim is.

– Hogyan érzed, hogy becsül meg a város? Kaptál valamilyen kitüntetést, elismerték a munkád valamilyen formában?

– Nem kaptam, de nem is tartottam rá soha igényt. Kitüntetéseket a kollegáimtól és barátaimtól kaptam. És akik fontosak számomra, azokat én is megbecsülöm. De a város teljesen más kérdés, akkor is szeretnem kell, ha a gorombább arcát fordítja felém.

– Jelenleg milyen a közérzeted?

– Távolabbi céljaim vannak. Szeretném, ha a vóm folytatná azt, amit elkezdtem. De itt szeretném megjegyezni, hogy szülővárosomnak nagy hibája volt mindég, hogy azt a csirkét akarta megkopasztani, amelyik még nem is volt tollas.

– Mit üzensz azoknak a fiataloknak akik a te mesterségedet választják hivatásul?

– Foglalkozzanak minél többet a szakma szépségével. Üvegezzenek templomokat, sajátítsák el az ólomüvegekészítés szép titkait. Építsenek katedrálisokat a saját emberségükből és tudásükből.

– Mire vágyódsz, mit akarsz még elérni az életben?

– Egészséget kívánok magamnak és a családomnak. Békeséget legyen közöttünk. Mi szépen élünk. Ennél többet nem kívánhatok. Kovács József

A cselló ifjú varázslója

Magvas hangversenybeszámoló alighanem csak úgy lehet írni, ha a recensens térdére támasztott jegyzetömbjébe azon melegében följegyzzi – legalább bökszavakban – az egyes művek elhangzása közben tudatába toluó benyomásokat, emocionális és gondolati visszhangokat. Nos, én Mohács ifjú büszkeségének, Kovács Zsoltnak december 7-én, a mozi kamaratermben megtartott koncertjére azzal az eltökéléssel ültem be, hogy passzív befogadóként, minden utólagos öszszegző szándék nélkül adom át magam a remélt (s valóban át is élt) élményzúhatagnak.

Azt jólőre tudtam, hogy Kovács Zsolt – Erdős Orsolya tanítványaként – már kisdíjak korában tanújelét adta a génjeiből elfojthatatlanul kiáradni készülő muzikalitásnak. Azt is tudtam, hogy nemcsak az ország, hanem egész Európa egyik legkimagaslóbb gondokása, Onczay Csaba fogadta tanítványai közé. Hallottam hírért, hogy látványos eredményeinek gyümölcseként alkalmá nyílt képességeit

külföldi kurzusokon is tökéletesíteni. Ez a Mohácsot meghódító hangverseny mégis a reveláció erejével hatott a szépszámú, lelkes hallgatóságára. Magam sem tudtam leírni az intenzív készletést, hogy nyomtatott formában emléket hagyjak egy reményeink szerint tovább is ívelő muzikus pályája hazai talajban beigazolt profétaságáról.

Bach gordonkára írt szólószvitje – barokk pompájú burjánzása mellett is – benem inkább az előadó aszkézisének volt próbaköve, hisz minden kíséret nélkül a zenei anyag mégiscsak többszintű rétegét mindenütt értékelhető plaszticitással tárta fel. Debussy műveiben a gravitáció földhözköttöttségétől szabadulni készülő zenei elemek, varázslatos előzúzó témák adtak alkalmat a művésznak a nagybőgő átütő vaskosságától az éteri magasságok megejtő pianissimóig elvezetni a hallgatót, sőt néha azon túl is: a még éppen csak hallható, légies finomságok világába kalauzolni. Richard Strauss műveiben

mindig van bizonyos fondorlatos kettősség. Az előadott szonátában is bőven adódnak (idézőjelbe tett?) behízselgően áradó, édes dallamok és csábosan emelkedő kromatikus hangzatosok, de közben a Kovács Zsolt által is kipoentírozott finom fintorok kétségessé teszik, hogy végül is melyik a komponista legsajátabb arca.

Kovacszy Mária zongoraművésznő, aki hattételes Brahms-szóló ciklusában lenyűgöző bizonyosságát adta, hogy alkati törékenységgel ellentétben kirobbanó energiák felszabadítására éppoly alkalmas, mint az intím líraiság kisugárzására, Kovács Zsolt partnereként úgy folytatta (a maga erőfőlényben lévő hangszere mellett) a gordonkával a párbeszédet, hogy abból soha egy aprócska díszítőelemet sem takart le. Ritmikailag is, hangulatilag is a zenében való közös feloldódás tökéletes iskolapéldáját szolgáltatva. Mindkettőjüknek köszönjük a maradandó élményt. További sikereket!

Bojtár László

Nagy Attila plasztikái

Társadalmunk nagy hibája, hogy a tehetség gondozás, a tehetségek felkarolása nincs megoldva. Hazánkban nincsenek hatalmas természeti kincseink, itt az ember tehetsége a legfontosabb, nagy kár, hogy ezt az aranybányát nem tudjuk méltóképpen kiaknázni. A vesztületett adottságok nagyon sok esetben nem jutnak a felszínre.

A tehetséghez kapcsolódva szeretném bemutatni a mohácsi születésű, 29 éves Nagy Attilát. Attila a Park utcai Általános Iskola befejezése után a Hajózási Szakközépiskolában érettségizett Budapesten. Ezután volt hajós, sírköves, figuráns és 4 évig a Vígszínház bútorosaként dolgozott. A 87-88-as évektől kezdve foglalkozik komolyabban minden előtanulmány nélkül a szobrászattal. Különböző alkotások születtek a keze nyomán, számos állatfigurát készített, megmintázta a 12 apostolt és saját készítésű sakk-készlete is van. A világhírű festőművész-grafikus Szász Endrét tartja példaképének és az ő sajátos groteszk stílusba híven tükröződik alkotásaiban. Attila a beszélgetés során elmondta, hogy a Képzőművészeti Alap tagjai sorába nehéz a bejutás, ez pedig sok gyakorlati lehetőségtől megfosztja.

Lassan egy éve, hogy visszaköltözött Mohácsra, jelenleg Simonkovich Béla mű-

helyében dolgozik, ő a pártfogója, sajnos Mohácson a mázas égetéssel nem foglalkozik senki.

Barátaival alakítottak A. L. T. néven egy együttest. Szabaddidejében a zene mellett az

énekszámok szövegírásával is foglalkozik. Nemrég megjelent az együttes első kazettája is.

Jó lenne, ha városunk Attila művészi kibontakozásának egy kis teret, segítséget tudna nyújtani. SZÉ

Siker a nyelvi versenyben

December 12-én német nyelvi versenyt rendeztek a pécsi Tibor utcai Általános Iskolában a nemzetiségi nyelvet tanuló 7-8. osztályosok számára. A versenyen a mohácsi Park utcai Általános Iskola tanulói sikeresen szerepeltek. A 8. osztályos Petrik Evelyn első, a 7. osztályos Rutsch Éva harmadik helyezést ért el.

A Bartók Béla Művelődési Központ programjai

A Kossuth Filmszínházban
10-én, 19 órakor Színházbérlet

III. Rejtő Jenő Kabaréja – öt bohózat két részben a veszprémi Petőfi Színház vendégjátéka

„Rejtő Jenőt mint P. Howardot, a ponyvaregényparódia-író ismerte meg a világ. Volt azonban egy másik Rejtő Jenő is, a színpadi szerző. Sikeres operettjeivel és száznál is több kabaréjelenetével küzdötte le magát odáig, hogy a műzsák neveletlen gyermeke, a Színház a keblére fogadja. Pár óra alatt megírt egy jelenetet – a bukástól rettegő kabarészínház-igazgatók biztos támasza, nyáron a breliző színészek egyetlen vígasza, mennyei áldás...

A legtöbb jelenet főhőse egy csetlő-botló kisember, aki véletlenül keveredik bele a félreértésekbe, lehetetlen és képtelen helyzetekbe, de mindahányszor szerencsésen kivágja magát.

A Művelődési Házban (Vörösmarty u. 3.)

21-én 9 órától Bálavásár

25-én 21 órától Karácsonyi Bál

Zene: Asterix

9-én 21 órától Joy bál

Kiállítás

A Kossuth Filmszínház emeletén

A kamarateremben

Mohácsi fotósok retrospektív kiállítása

„a 900 éves évforduló tiszteletére”

Megnyitó: január 8-án, 17 órakor

Megnyitja: Kuti István, Mohács város polgármestere

Megtekinthető: február 7-ig, naponta 10-18 óráig. Hétfő szünnap!

A Mohácsi Jenő Városi Könyvtárban

Szél Ágnes fotóművész kiállítása

Emlékképek a szülőföldről (a német kitelepítések helyszíneit)

Megnyitja: dr. Szűcs József a Megyei Közgyűlés elnöke

Megtekinthető: január 31-ig, a könyvtár nyitvatartási ideje alatt.

Moziműsor

21-23. Micsoda csapat (színes mb. amerikai filmvígjáték)

R.: Penni Marshall

Fsz.: Tom Hanks, Madonna, Genena Davis, Lori Petty

T.: 1944. A fiúk odaát a tengerentúlon háborúznak, a lányok otthon baseballoznak. A lehetőségekhez képest elviszik Chichagóba. A film az ő hihetetlen pályafutásukról és a női baseball viszontagságos kezdeteiről szól.

24-én 15 órakor Mesemozi

A hercegnő és a kobold (színes magyar-angol-japán rajzfilm)

25-27. Bumerang (színes mb. amerikai filmvígjáték)

28-31. 33 emelet mélyen a pokolban (színes mb. amerikai sci-fi)

Szereplők: Christopher Lambert, Kurtwood Smith, Loryn Loskin, Lincoln Kilpatrick.

31-én csak 18 órai kezdettel van filmvetítés!

01-03. A szépség és a szörnyeteg (színes mb. amerikai rajzfilm)

R.: Gary Trousdale, Kirk Wise

T.: A film az ősi, jól ismert mese sokadik, de minden bizonnyal legteljesebb újrafeldolgozása. Bár a történet a régi, romantikus időkben játszódik, de a most szemünk elé táruló Disney-változat már az úrkorszak gyermeke.

04-07. A nagy postarablás (színes magyar filmvígjáték)

08-10. Devlin, a trükkös zsarú (színes mb. amerikai krimi)

Siemens gőzvasaló a nyeremény!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				7					8		
13						14					
											17
15				10		3					
18				19						20	
	2										
21			22								
24										25	
13								11	28		
		26						27	28		
29	30							31		32	
			34					35		9	
											5
36				37	38	39		40		41	
4											
42			43					44	45		
46			47					48			
						6					
49											
		12									
											1

Az ábra jobb alsó sarkában megszámozott négyzeteket összeolvasva a BÓLY-GÓ üzlethálózat egyik jelmondatát kapja megfejtésül. Ezt kérjük szerkesztőségünk címére beküldeni 1992. dec. 31-ig. A rejtvény nyilvános sorsolása 1993. január 4-én lesz a Sétány Sörözőben. A nyertes egy Siemens márkájú gőzölős vasalót kap ajándékba a BÓLY-GÓ-tól.

Előző rejtvényünk megfejtése: Kagylós Pizza. A nyertes Kéninger Ferenc, Mohács, Bajcsy Zs. u. 4.

Vízszintes:

1. Sartre egyik drámájának címe 13. Az USA-ban élt neves karmester, karigazgató (Frigyes) 14. A porcelángyártás legfontosabb alapanyaga 15. A Duna ókori neve 16. A térnek legkisebb eleme 17 Római ötszázöt 18. A fában járatot rágó

kártékony bogár 19. Keleti szláv nyelvet beszélő nép 20. ...et moi 21. A Nana írója 23. Albán és szenegáli autók jelzése 24. A Balkán félszigeten élt ókori nép 25. Szóvég! 26. A lantán vegyjele 27. Makó közepel! 29. Személyes névmás 31. A sivatag hajója 33. Történelmi borvidék jelzője 35. Erdőt mély legrégebbi része 36. Befagyott vízfelületen vágják 37. Belgrád hegye 41. Bec. női név 42. Kötőszó 43. ...Ude, a Burját főváros 44. Drágakövek mérésére használt súlyegység 46. A nyelvten egyik ága 48. Filmfelvétel 49. Szakoktató, tanár. Függőleges:

1. Az ókori görög filozófia legnagyobb gondolkodója 2. A földre hullat 3. Vminek címez, megnevez 4. ...Step, a század elején divatba jött szalontánc 5. Római császár, neki tulajdonít-

ják Róma felgyújtását 6. Az argon vegyjele 7. Eszes 8. Svájci származású magyar vasöntőmester (Ábrahám) 9. Lengyel légiforgalmi vállalat 10. Fordított kettős betű 11. A szemérmesség istennője 12. Latin szó, a.m.: borban az igazság 16. Nagy Olasz folyó 20. Némán tol! 22. Balatoni üdülőhely 23. Emberi fogyasztásra alkalmas víz jelzője 28. Örvénylik 30. Vminek a teljes terjedelme 32. Export-import termék 34. Irka közepel! 37. Lehet rá építeni 38. Nobel-díjas angol orvos, biológus (John) 39. Határozórag 40. Vuk nevelőapja, névelővel 43. Fővárosi sportegyesület 45. Szappanmárka 47. Helyrag 48. Kicsinyítőképző

BRADITS JÓZSEF

Legközelebb 3 db művészi falinaptárt sorsolunk ki.

Változások a színházbérletben

A Bartók Béla Művelődési Központ értesíti a színházbérlet tulajdonosokat, hogy két színház is levette műsoráról a mohácsi színházbérletbe előszerződésben lekötött színdarabokat. Így az 1992. decemberére tervezett Kaposvári Színház: Paraszt Hamlet előadása helyett 1993. január 10-én, 19 órakor a Veszprémi Petőfi Színház vendégjátékában Rejtő Jenő Kabaréja kerül színpadra (öt bohózat, 2 részben). Ezenkívül a Tatabányai Játékszín és az Arizona Színház közös produkciója a Segítség orvost! helyett is más előadás kerül a bérletbe. Erről a cseréről és az időpontokról csak 1993-ban tudunk pontos tájékoztatást adni. Az önhibákon kívüli változásokért szíves elnézésüket kérjük.

Nyelvek V.

Német (Nyelv, nép, nemzet)

Mint korábbi írásomban jeleztem, két professzor a volt NDK-ban másképp látta a német nyelv tagoltságát. A már szintén említett 1976-os drezdai továbbképzésen fejtettem ki nézeteit Pötschke úr (ejtsd: pöcske), akiről mi, magyarul tudók úgy vélekedtünk, hogy rossz a neve: a „-ke” fölösleges. Ez a véleményünk jelzi is előadásainak színvonalát. És – „nomen est omen” – nevéhez illően okított bennünket Pfüzte professzor is, neve ugyanis magyarul „pocsolyát” jelent.

Ugy tűnt már akkor is, az ő feladatuk volt nyelvészetileg bizonyítani, hogy létezik egy NDK-nemzet, amely „a legjobb úton halad” afelé, hogy nyelvileg is elkülönüljön a kapitalista német nemzetől.

Kétségbeesettnek és nevelésnek hatott kísérletük, hogy a nyelvi választóvonalat a belnémet határon húzzák meg. Adattárunkban nagyrészt olyan szavak voltak, amelyek az államigazgatással és a bürokrata szakzsargonnal függtek össze: lám Nyugaton „kancellár” van meg „szövetségi gyűlés” és „szövetségi tanács”, meg Hamburgban „Bürgerschaft” (a város polgárainak választott testülete, gyakorlatilag városi tanács), közigazgatási egység a Land (tartomány) és a „Regierungskreis”, meg sok az angol szó, és ezekről az NDK-sok néha azt sem tudják, mi az, mert ugye náluk pl. „állandó tanács” van stb., meg egy csomó olyan szó, amelyről sokszor a nyugatiak nem tudják pontosan, mit is takar, pl. LPG (téesz). A „Kreis” Nyugaton „járás”, Keleten „megye” – ugye-ugye, hogy milyen jelentős nyelvi fejlemények zajlanak le „a szocialista német nemzet” kialakulásával! Az egész azt a látszatot keltette, hogy belátható időn belül a né-

met nyelv két új nyelvre szakad szét. Így, utólag nézve inkább szánalmas volt az egész, de akkor másképp éltem át: dühösen. Ennek egy indulatos szemináriumi hozzászólásában hangot is adtam.

Nem tagadható, hogy a politikai és gazdasági berendezkedés különbözősége, a más állam más struktúrája kihat a nyelvre, főleg ha pl. az azonos funkciójú szerveknek más-más a megnevezésük. Így volt ez Svájc, Ausztria, Liechtenstein, az NSZK és Luxemburg viszonylatában is. Sőt, Magyarországon is hol „kormány” volt a kormány, hol „minisztertanács”, de nevezték már „kabinet”-nek is. De az „elődó” (referens) szóra is más-más megjelölést használ a különböző országok magyarsága.

Ami felháborított: az erőltetett elkülönülés. Nyelvi hasadást akartak velünk megérinteni, ahol az NDK állt egyfelől, másfelől a többi német nyelvű ország. Engem ki hagytak: meg is kérdeztem, hogy pl. az erdélyi szászok vajon melyik születő német nyelven fognak beszélni. (Akkor még nem tudtam, hogy pánik-szerűen el fogják hagyni Romániát.) Saját tapasztalatomból tudtam, hogy (kelet-)berlini ismerősöm ugyanabban a nyelvjárásban beszél, mint kb. 200 méterre, de a Fal túloldalán lakó testvére: „ick ha's jesehn” volt az „ich habe es gesehen”.

Volt NDK-s tudat! (Sport stb.) Sőt, még mindig van. De van „bajor tudat” is meg pfalzi – de mind német! Tiszta ironia: az NDK állampártjának lapját „Neues Deutschland”-nak nevezték (Új Németország), és az NDK himnuszában is benne volt: „Deutschland einig Vaterland”, aztán később is így szóltak a sza-

lagcímek az NDK-lapokban: „Az első német a világűrben”. (Nem az első NDK-s.) Pedig mindig a másságot igyekeztek hangsúlyozni.

Ismételk: a német nyelv választóvonalai nem a német nyelvű országok határai. Sok nyelv van, amelynek beszélői több nemzetet alkotnak. Az azonos nyelvet beszélők tartozhatnak más-más néphez. A németül beszélők hagyományai is különbözőek, több valláshoz tartoznak ez jelenthet nyelvi eltérést, de nem másik nyelvet. (Lásd: keresztény, keresztényen)

Válószerűleg még senki sem számolta meg azt a több ezer nyelvjárást (Mundart), amelyet a német anyanyelvűek használnak. A Mundart ugyanis a konkrétan beszélt forma – hazai példával: a hímesi, a somberek, a babarci stb. Ezeknek azonban számtalan közös jellemzőjük van, amelyek alapján „földai” típusúak. A többféle, de 500-nál nem több eltérést mutató típus dialektussá (Dialekt) áll össze: középfrank, osztrák-bajor, szász stb. A dialektus a németben tehát nem konkrétan beszélt változat, hanem gyűjtőfogalom. Ezek a dialektusok 3 további csoportra oszthatók, és az őket elkülönítő két választóvonal nagyjából nyugati-keleti irányú, és pl. kettészeli az egykori NDK-t. E három csoport neve: Oberdeutsch (kb. a Majnától délre), a Niederdeutsch (a német nyelvterület északi részén) és a kettő közötti Mitteldeutsch.

Ezt mondja a nyelvtudomány, ha a politika nem teszi be a lábát. Mert ha beleavatkozik, akkor oda a tudományosság. Ajánlanám ezt a mindenkor Pötschke- és Pfüzte-félék figyelmébe.

Kolbach Ferenc

Balázs Balázs szobrászművész restaurálja az idő vasfoga által igencsak megrongálódott Szent Flórián szobrot. A szobrászati munkák befejezése után a Watrelosból kapott különlegesen időálló alapozó festékekkel védik meg től idejére a megújuló szobrot. Ezután a Tűzoltóság elvégzi a talapzat helyreállítását. A márványtáblákat Lesching László kőfaragó készíti el újra, a tönkrement eredetiek alapján. A kovácsoltvas munkák javítására Szekeres Lajos kovácsmestert kérték fel. Tavasszal a festési, színezési munkákat Bauhoffer József fogja elvégezni, a szintén Watrelosból származó festékekkel. A restaurációt Móróc Sándor kezdeményezte és járta ki szívsós kitarással. A munkákért a Városvédő Egyesület és a Tűzoltóság vállalt védnökséget. A felújított szobrot jövő tavasszal, május elején a Szent Flórián ünnepség keretében szentelik fel, a katólikus Egyház részéről Kerekes Szilveszter külvárosi plébános fejezte ki támogató szándékát.

Fotó: Schindl

Mohácsi fotósok retrospektív tárlata

Kiállítás a 900. évforduló tiszteletére

Az 1993-as év első kiállítását január 8-án, 17 órakor nyitja a Kossuth Filmszínház emeleti termében. A Bartók Béla Művelődési Központ jövő évi kiállításait a 900 éves városévforduló jegyében szervezi meg. Az első a sorban az 1960-as évek elejétől napjainkig működött mohácsi fotóklubosok kiállításai. Ezek a fotós alkotóműhelyek az évtizedek során működtek a régi Ifjúsági Házban,

a Művelődési Házban, a Szégyárban. A kiállítók egy része már abbahagyta a művészi fényképezést, egy része elköltözött, sajnos olyan is van, aki eltávozott az élők közül, s vannak akik ma is aktívan fotóznak, s országos vagy nemzetközi sikereket tudhatnak maguk mögött. A mostani kiállítás nyilvánosan meghirdetésre került az 1992-es év derekán. Ha a tabló nem lesz teljes, annak az

az oka, hogy van aki nem kívánt résztvenni a kiállításon. Tehát a januári kiállítók névsora: [Arató Tamás] Bauer József, Dudás József, Emmert László, Farkas Árpád, Hemrich Károly, Hemrich László, Kalocsai László, Mihálovics Zoltán, Schindl József, Soós György, Szekeres Károly, Winternitz Ferenc. A kiállítást Kuti István polgármester nyitja meg.

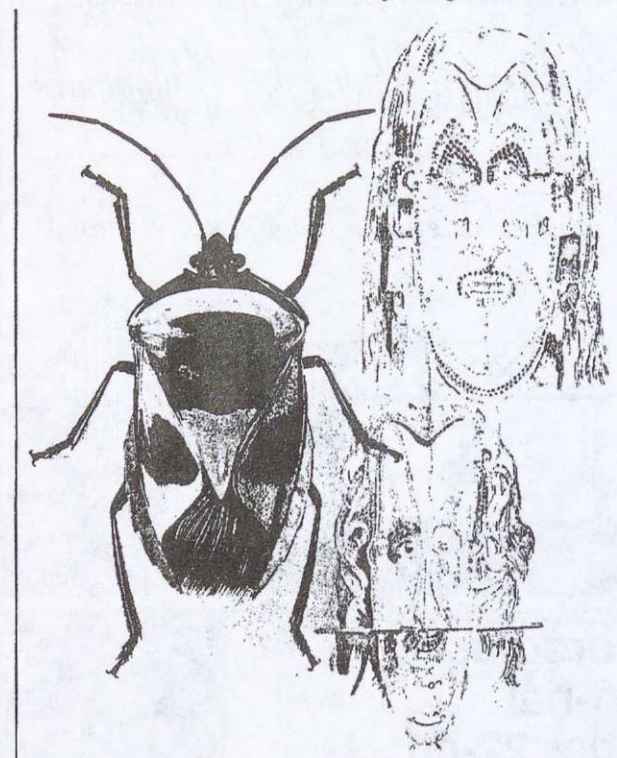
Beszélgetés Lakatos Menyhérttel

December 4-én este a Hotel Csele presszójában a Mohácsi Művészeti Társaság vendége Lakatos Menyhért író volt. A művésszel, a 20 jelenlévő társaságában Kovács József költő beszélgetett. Az est háziasszonya Laufer Margit volt.

Csodás rovarvilág Csiby Mihály kiállításáról

A Mohácsi Jenő Városi Könyvtár gyermekrészlegében 1992 december 2-től látható a budapesti Csiby Mihály kiállítása.

Csiby Mihály olyannyira alkalmas erre, hogy illusztrációi kapcsán olyan új pillantatunk meg a természetből, amelyet még a hivatásos zoológusok sem vehettek volna észre

Csiby Mihály az elmúlt hét évtizedből közel negyven szentelt annak, hogy a Magyar Természettudományi Múzeumnak megörökítse a legjellemzőbb darabjait. A tudományos munkák mellett jónéhány – az ifjúságnak szánt – ismeretterjesztő művet is illusztrált.

A Búvár zsebkönyvek sorozatából:

1. Kabócák, kodobácsok (1982)
  2. Szitakötők, kérészek, hangyalesők (1983)
  3. Egzotikus rovarok (1988)
  4. Sáskákat, szöcskéket, tücsköket (1989)
- illetve más műveit mint:
- A gyalogkakuk sivatagja
  - Megfogtam egy szúnyogot
  - Mérges állatok
  - Mi él a ház körül?
  - Valamennyi a Móra Kiadó által jelent meg.

A mai modern korban – amikor a fotó- s a videofelvétel rögzíti a pillanatot az örökkévalóságnak, nagy szükség van a Csiby Mihályhoz hasonló azen kevesek művészi munkájára, akik képesek a környező világból az apró, néha csak nagyítóval felfedezhető dolgokat együttesen megjeleníteni, vagyis tipizálni – mivel erre a gépek nem igazán alkalmasak.

Szőkőcs Béla

Mikulás körkép

– A Művelődési Központ „Házhoz megy a Mikulás” szolgáltatását rekord számban rendelték meg idén a város polgárai. Több mint 80 családhoz látogatott el december 5-én és 6-án az intézmény szolgálatában álló 3 Mikulás. Emellett december 1-6-ig számos közösség megrendelését is teljesítették.

– Városszerte nagy sikert aratott és osztatlan elismerést váltott ki a FIDESZ-Mikulások megjelenése december 5-én, szombaton délelőtt, az ünnepi készülődés a nagypiac, a főtéri vásár forgatagában. A gyerekek elmondása szerint a FIDESZ felíratú narancsok különösen jó ízűek voltak.

– Felülmúlta a várakozást a Művelődési Központ Mikulásnapján családmozimatinéja. December 6-án 10, 14 és 16 órakor közel 900-an látogattak el, hogy megnézzék a 3 különböző rajz-mese-filmeket. Az előadások előtt a gyermekek találkozhattak a Mikulásal is, aki mindenkinek finom csomagolt cukorkákat adott ajándékba.

– A Belvárosi Általános Iskola 2. osztályának tanulói adtak ünnepi Mikulás műsort december 4-én a Vízügyi Székházban, december 7-én pedig az Eötvös utcai szociális otthon öregeinek kedveskedtek műsorukkal.

– December 4-én a Graffiti Klubban Mikulás ünnepség keretében 100 gyermeket vendégeltek meg ingyen.

Bólyi Hírek

December 19-én a bólyi gyerekek a mindenki karácsonyfájára díszeket készítenek, dalokat tanulnak, szokásokat elevenítenek fel a Művelődési Házban. Minden gyermeket szívesen látnak!

December 20-án este 18 órakor karácsonyi koncertet rendez a Bólyi József Attila Művelődési Ház. A koncerten fellépnek a Bólyi Vegyeskar, Művelődési Ház Ifjúsági Zenekara, az Általános Iskola tanulói, valamint az Újmohácsi Általános Iskola 6-os osztálya. Mindenkit szeretettel várunk.

December 24. Karácsonyi koncert gyerekeknek, fenyőfa díszítés, zenés műsor, daltanulás a Művelődési Házban. Gyertek el, gyerekek!

December 27. 20 órától Garden City Boys Country együttes koncertje a Blues Kocsmában.

December 28. 20 órától Coda együttes és a Lady Jane koncertje a Blues Kocsmában.

Nyílt levél

a Mohácsi Hírlap Szerkesztőségének

Tisztelt Szerkesztőség!

A Mohácsi Művészeti Társaság tagsága igen nagy örömmel üdvözlö az kezdeményezését, hogy a Mohácsi Hírlap havonta egy alkalommal Művészeti Mellékletet jelenít meg négy oldalon.

Nagyon jó ötletnek tartjuk Grain András festőművész kolléga szerkesztési módját is. Azt, hogy egy-egy alkalommal, egy-egy Mohácson vagy környékén élő alkotóművész mutat be az újság. Így módon már átfogóbb képet láthat az olvasó egy-egy alkotóról. A Mohácsi Művészeti Társaság mindenemlékült és művelődést szolgáló megnyilvánulást szívesen vesz és teljes tagságával támogatja azt. Társaságunk nyitott. Bárkit és bármikor szeretettel látunk tagjaink soraiban.

Kellemes Karácsonyt és további kitartó munkát kívánva mindenkinek

Tisztelettel

Balázs Balázs, a MMT elnöke

– Kedves János mohácsi festőművész, rajztanár kiállítását nyílt meg Pécsen december 12-én, a Rácz Aladár Közösségi Házban (Pécs, József u. 4.). A 26 alkotást bemutató tárlat december 22-ig tekinthető meg.

– A Mohácsi Művészeti Társaság december 10-én megtárgyalta 1993-as munkatervét, előkészítendő a januári közgyűlést. Terveik között szerepel többek között színházi bemutató szervezése, almanach kiadása, kapcsolódás Mohács 900. évfordulójának megünnepléséhez.

Levél hazámnak

Ó hontalan hazátlan otthon,
mióta nem ízelem puszkaporos levegődet?
Oly közel vagyunk egymáshoz
és mégis olyan távol.

Mondd, hol vannak a halál határai?
Kacagva átnézel rajtunk és bezárod kapuid.
Tudom, már régóta fények között élsz;
robbanás és kénbombák homályában.
Hamuba löktél mint mostoha anya a lányt.
Külöktél a méhedből és itt hagyta a jeges hóban.
Testvéreim kezébe miért adtál fegyvert,
ha a fejüket töltöd golyóval?
Erre az eblakokat fényőfa díszíti,
mondd, felétek is díszítik a fát?
Vagy idén a Jézuska felétek a bitókat osztogatta?
Ó ti „vajdasági magyarok”, örök testvéreim!
Tegnap még együtt védjük karácsonyunkat,
ma a kised Jézus is vérben alszik nálatok,
és mit hoz az újesztendő,
Vagy jövőre már a megboldogulás fehér köntösében jártok?

Burján Erzsébet

Karácsonyi kislexikon

Válogatás az ünnepek időszakában a néphagyományokból

Karácsony böjtje:

Dec. 24. Ezen a napon hajdan az asszonyok takarítottak sütöttek, főztek. A férfiak az udvart takarították, tűzfát vágta. A római katolikus családokban régebben egész nap böjtöltek, s ezt csak az esti harangszó után a karácsonyi vacsora oldotta fel.

Karácsony, Éjféli Mise:

Az ünnep egyházi részének középpontja az éjféli mise, Jézus születésének emlékére, számos néphiedelem fűződik hozzá. Aki feláll az éjféli misén a Luca székére, meglátja, hogy kik a boszorkányok. Azt is tartották, hogy éjféli mise alatt megszólalnak az állatok és elmondják a véleményüket gazdájukról, gondozójukról.

Karácsonyi tuskó: tőke, vagy fahasáb, amelyet karácsony estéjén gyűjtenek meg, hogy egész éjjel égen. Meggyújtásával, tüzeinek piszkálásával a jövő évi bő termést, a család gyarapodását, egészségét igyekeznek biztosítani.

Karácsonyi szalma: karácsony este általában a vacsorára való terítéskor vitték a szobába és szétterítették vagy kötegekben helyezték el. Jézus születésére való utalás, de egyben az égi vendégek, a halott ősök szálláshellyel kínálása is.

Karácsonyi vacsora: a szegényes böjtös ételek és a sokfogásos étrend kettősége jellemzi. A termékenységvarázsló szokások, számos ételt emeltek a karácsonyi asztalra: kalács, mákostosza, dió, fokhagyma, bor, lencse, alma, sült tők, méz.

A hiedelmek szerint az éjjel látogató angyalok és halottak ellátását szolgálta az asztalon hagyott mákostosza.

SZÉ

Volt egyszer egy fesztivál

megjelenik valahol. Mindig ilyen optimista?

– Nem mindig vagyok optimista, de mindig vidám arcot válok. Rengeteg nehézség van, nemcsak a mi szakmánkban, hanem az egész országban is. De én bízom abban, hogy a magyar az mindig kivágja magát! És hiszem azt, hogy az ember azért van, hogy legyűrje ezeket a nehézségeket, és amit elhatároz magában, azt fel is tudja építeni.

Poór Péter

– Kedves Péter! Milyen érdekes volt a legutóbbi egri Táncdalfesztiválon résztvenni, fellépni?

– Nekem talán más érzés, mint a most kezdő fiataloknak, mivel engem más, valamiféle nosztalgia fűz a táncdalfesztiválhoz. Egyébként ugyanazt az érzést keltette fel bennem ez a fesztivál, mint valamikor régen.

Kovács Kati a közönségtől beszél szívesebben:

– Mohács, Budapest, Eger, Nürnberg. A közönség mindenhol egyforma. A közönség mindenhol közönség. Ez pontosan

Az „én városom” V.

Vetélkedőnk V. fordulójának a „játék a számokkal” nevet is adhatnánk. E feladat során a város történetére, gazdaságára – a településre vonatkozó számadatokból, meghatározott matematikai műveletek segítségével egy olyan évszám nyerhető, (születési év) melynek tulajdonosa, egy, a városhoz is kapcsolódó eseménynek állít örök emléket munkáiban.

A számok:

A mohácsi csata évéhez add hozzá a csatában használt török és magyar ágyúk becsült számának különbségét.

A kapott értékhez add a városban 1891-ben feljegyzett „agyagiparosok” számát.

Ebből vond ki az 1570 körüli mohácsi adóösszeírásokban szereplő keresztény és török porták számának különbségét, továbbá azt a számot, ahány fazekasról az 1780-as íráskor mesélnek.

Megvan? Akkor jöhetnek a kérdések:

Mi a keresett évszám? (8 p.)

Ki az évszám tulajdonosa? (4 p.)

Mi a mestersége? (2 p.)

Melyek azok a munkái, amelyek városunkhoz kötődnek (nevezd meg őket)? (8 p.)

Ki volt az a kevésbé ismert kortárs, aki szintén megcsinálta ugyanazt, ami őt igazán ismertté, híressé tette? (4 p.)

Kinek vannak még hasonlóan maradandó munkái ebben a „témában” városunkban? (4 p.)

Melyek ezek és hol találhatók? (helyes válaszoként 3-3 pont)

Kedves rejtvényfejtő barátaink!

Nagy örömmel vesszük tudomásul, hogy pontszerző játékunk II. féléldőjéhez érkezve, változatlan hévvel folyik a küzdelem a pontokért. Ezt jelzi, hogy három fordulóval levelező játékunk vége előtt, 26 csapat küldte megfejtését az újság szerkesztőségébe és az élcsoporthoz belül is tovább éleződött a küzdelem. Valószínű ezzel magyarázható az is, hogy fokozódik a figyelemtelenség. Ezt mutatja, hogy kiírásunk ellenére két csapat (Hólabda és Napkirály) ezúttal sem küldött rejtvényt, és így jelentős pontszámoktól fosztotta meg magát, másrészt a képrejtvényhez kapcsolódó II. feladat felület elolvasása miatt vesztek több fontos pontot. De nézzük a megfejtéseket és a pontszámokat.

1. Schneider Lajos (4 pont)

2. Tanító, majd a Gólya u.-i iskola igazgatója (3 pont)

3. Népdalok gyűjtése (3 pont)

4. Berze Nagy Jánost, Magyar Tudományos Akadémia Népdalkutató Osztályát, Kodály Zoltánt (3+3= 6 pont)

5. Schneider Lajos megyei népdaléneklési verseny és a Gólya utcai iskola falán található emléktábla és emlékszóba (itt az emléktáblát már önmagában is elfogadtuk mivel az alapirodalomban csak az szerepel) (3+3= 6 pont)

6. Kispircsi faluvégén... (2 pont)

Betűrejtvény: Halászbárka – halászatra utal (5+1= 6 pont) és ezután jött a „problémás” kérdés! Milyen tények és dokumentumok bizonyítják, hogy ez a foglalkozás akkoriban (múlt század közepéig) jó megélhetést biztosított és fontos szerepet játszott?

1. Halász utca – és halász céh – léte a városban

2. Hermann Ottó kétkötetes – általatok is idézett munkája

3. Oláh Miklós XVI. sz-i írása „...Egy dunai halászatot ezer vizát is fogtak”

4. Azok a levéltári források (XVIII. sz.) amelyek szerint roppant tömegű víza és tokhal került a hálóba

Osszpontszám 42.

A pontszámok alakulása három fordulóval a befejezés előtt: 135 ponttal az élen állnak: Kompaktor, Mohács, Altinum (színes), Napoleon, M-T-P trió, Akita, Hárman

132 ponttal, őket követi a Győzelem és a Dak-la-ta

131 pontja van a Bogár, Nyerünk, Altinum,

130 a Tudom csapatnak.

129 pontot értek el a Gepidák és a Magyarok születtem

128 Rózsaszínű tehének

126 Babypapi csapata

A további sorrend a következők:

117 pont Csal, 106 Nekünk Mohács kell, 102 Zeus, 95 Dunaparti Napoleon, 92 História, 86 Mohácsi csata, 71 Napkirály, 63 Csendesesen de eredményesen, 60 Szövetség, 58 Hólabda, 54 Unokatestvérek, 24 Paci.

Szeretnénk jelezni, hogy a következő forduló megfejtéseit az ünnepekre való tekintettel ráérték dec. 29-én, 14 óráig leadni a szerkesztőségben. A rejtvénytől ne feledkezzetek el!!

Ajándékokban gazdag, kellemes Karácsonyi ünnepeket és boldog újesztendőt kívánunk és természetesen sikeres rejtvényfejtést.

Az újság és a rejtvény szerkesztői

Török Zsuzsanna

Mohácsi Telephely: (Kossuth L. u. 72)
Tel./Fax: 711/11 - 57

Nagykereskedelmi forgalmazásban:

- Horvát beltéri burkolólapok 20 x 20 cm
- Horvát beltéri csempék 20 x 25 cm
- A Falco Fakombinát temékei minden méretben:
- laminált bútorlapok,
- faforgács lapok,
- ck. betonyp lapok

Kiskereskedelmi forgalmazásban:

- alapvető építőanyagok
- kéziszerszámok, barkácsológépek,
- Vapormatic szerszámok és gépalaktrészek,
- kerékpár és motorkerékpár külső köpenyek és tömlők,
- fagyálló, jégmentesítők, zárolajozók, jégoldók,
- izzók, elemek,
- festékek, vegyiárak,
- Mountain Bike, női és férfi kerékpárok
- 18 sebességes 16.000 Ft
- 21 sebességes 17.500 Ft

ÉPÍTKEZIK, FELÚJÍT - AKKOR

PARTNERE A **RAKFOR** BT.

Minden kedves vásárlónknak Kellemes Karácsonyi Ünnepeket Kívánunk

Újmohácsi telephely:

☎ 39

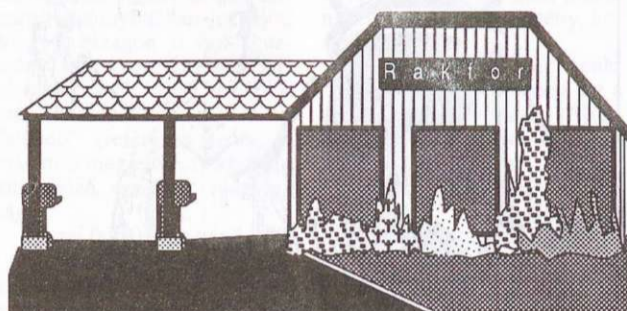
- alapvető építőanyagok,
  - a Rakfor Bt. teljes mohácsi skálája,
  - műtrágyák,
  - fénystabil fóliák
- 8,5 m, 12 m szélességben.

Karácsonyi vásár:

háztartási kisgépek és készülékek

- olajsütő, hajszárító, porszívó, vasaló, kisküldő, mixer stb.

Vízvezeték-szerelő anyagok, szerelvények

Hirdessen nálunk! Megéri!

Új - Új - Új - Új - Új - Új

Bittner és Társai

Szabadság u. 36.

Lakberendezések
tapéta, csillárok
műanyagpadló

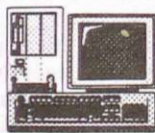
Villamos szerelvények
szaküzlete

☎: 711/16-53

Új - Új - Új - Új - Új - Új

GA & BI

Kiadványszerkesztő
Fotó- és
Reklámügynökség
7700 Mohács, Dózsa Gy.
u. 10.
Telefon: 711/17 - 33.

7. szobás, központi fűtéses, garázsos, tetőtérbeépítéses, gázvezeték az udvarban, gyümölcsfákkal családi ház eladó. Csele patak u. 4. Udülő-telep. Érdeklődni a helyszínen egész nap, vagy a Marcsi butikban 9-17-ig.

Szakács szakmával, érettségivel, kis- és nagyteljesítményű kazánfűtési vizsgával, B, C, kategóriás jogosítvánnyal, 38 éves férfi állást vállalna. Minden megoldás érdekel. Válaszokat a szerkesztőségbe kérem, BIZALOM jelleggel.

Eladó: IBM PC/XT (10 Mhz, 360 kB FDD, 20 MB HDD, Hercules monitor), valamint OC 118-N floppy meghajtó Commodore 64-hez. Érdeklődni: Pap János, Mohács, II. Lajos u. 14. Hétköznap 18 óra után.

Commodore +4 számítógép + magno + Philips zöld monitor + fényceruza + Basic U 7.0 Cartridge + 22 kazetta + 18 könyv eladó. Irányára: 22.000 Ft. Részletfizetési lehetőség. Érdeklődni: Mohács, Jókai u. 3. 1/5. Telefon: 711/11-64 (délutáni órákban)

Kárpótlási jegyet veszek.
Vezeték nélküli telefon eladó.

Mohács, Pécsi út 1/a
Telefon: 711/24 - 57 (délután)

Szakképzett látszerész jelentkezését várjuk december 28-29-30-án a Soós optikában, 10-16 óráig. Szabadság u. 24.

Eladó Mohács, Drágy u. 32. sz. alatti családi ház nagy kerttel. Két szoba, konyha, mellékhelységgel. Érdeklődni, Radnóti lkt. 19. Tel.: 29-73.

4 ütemű Wartburg eladó. Érdeklődni: Radné, Mohács, Hársfa u. 5/b.

Eladó 2 db Orion HS501 "Boleró" hangfal. Érd.: Tel.: 711/20-82.

KLU 342 kazán olcsón eladó. Érd.: Mohács, Hunyadi u. 20.

Eladói 120 l-es villanybojler, 1,5 éves törzskönyvezett német juhász-kutya, kan, valamint polenkázós gyermekágy jó állapotban. Érdeklődni: Mohács, Fűzfa u. 7.

Garázst bérelnék a belvárosban. Jelige: Januártól

Kétszintes, kétlakásos, gázfűtéses családi ház kerttel és melléképülettel eladó, vagy cserélhető, plusz egy lakás árát beszámítok. Cím: Terv u. 103.

Húskeverő gép (rozsdamentes) olcsón eladó. Érdeklődni: Mohács, Felszabadulás lkt. 12. földsz. 6.

34-es és 35-ös korcsolya eladó. Tel.: 711/18-54.

TELE KOCSI - FELE KÖLTSÉGI!

Ne utazzon egyedül kocsijával, segítünk útítársat keresni bel- és külföldre egyaránt

Ha nincs autója, de szeretne olcsón utazni, csomagot küldeni vagy hoztatni, keressen fel bennünket: MOHÁCS, Árok u. 17. ☎ 10-47

Ingyenes lakossági apróhirdetés

a Mohácsi Hírlapban

A hirdetések személyesen a Dózsa Gy. u. 10-ben lehet leadni. Postán a szerkesztőség címére: Mohácsi Hírlap Pf. 73-ra küldjük.

Kellemes ünnepeket kíván
a
Lantos szerviz
Bóly, Ady Endre u. 10.
telefon: 711/28 - 33.
Renault

Bizományi
BÚTORBOLT

Bútorok
bizományi
vétele
eladása.
Új konyhabútorok
megrendelhetők
6 féle színben,
30,40, 45, 60, 90
cm-es
méretekben
SÜ + I

☎ Mohács, Török u. 35.

MOHÁCSI HÍRLAP
KÉTHETI KÖZLETTI ÚJSÁG

ISSN 1216-4062

****

Lapkiadó és tulajdonos:
Schindléné Menyhart Éva
Levelezési cím:
Mohács, Pf. 73. 7701
Telefon: 711/11-01
Hirdetésfelvétel:
Mohács, Dózsa Gy. u. 10.
8 - 16 óráig.

A szerkesztőség vezetője:
Köveskúti Péter

☎

Nyomdai előkészítés:
„GA & BI”
Kiadványszerkesztő
Fotó-
és
Reklámügynökség